

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Ekokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. —

Upravnštvo naj se blagovoljno posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek, 24. maja 1904.

Najgrše „justične“ krivice.

Vsako sodno imenovanje v okrožju graške nadodsodne tekom zadnjega desetletja, pomeni za nas Slovence ostentativno preziranje in nasilno odriwanje. Vsak avancement v justici udari nas Slovence v obraz. Umljivo budi tedaj, da se pri sleherni taki prilki temu teptanju naših pravic in naših utemeljenih zahtevkov upremo z vso silo in da vselej s polnim glasom označimo to postopanje za krivico, ki si je človeška pamet večje misliti ne more. Veliko smo zategadelj pisali in pisati morali o tem žalostnem poglavju, ki ima svoj stalni tragični nadpis in pečat, namreč grofovski grb »prvega reprezentanta avstrijske justice«, — eksce-
lence Gleispacha. Veliko in mnogo, pravimo, smo se pečali s to kapaciteto in lahko se trdi, da je njegova »markantna« prikazan postala naša stalna rubrika, v kateri zapisujemo in v kateri zbiramo vse, kar se je nam Slovencem zgodilo v zadnjem času!

Pri tem velevažnem in skrajno opravičenem delu nas ne moti in ne more motiti pravnik kak ugover. Jasno in odkrito izpovemo, da smo za vsak tak pomislek oglušili. In najsi trdi pesimist, da vse naše pisarenje prav nič ne zadeže, najsi trdi zopet opotunist, da je neprevidno v časnikih ter javno razmotrovati in na žurnalistički zvonec obešati interne, personalne zadeve; vse to ne doseže naših ušes, vse to je za nas prazna slama, katere prepustošamo starim birokratskim »babam«. Nas navdaja istreno prepričanje, da z vsako najmanjšo črkico, katero s krvavečim srcem zapisemo prav o tem poglavju, izpolnjujemo svojo krvavo dolžnost. In naj se nam stoinekrat

očita, da nosimo vodo v Savo in da vpijemo v puščavi, s temvečjim pososom in s tem odločnejšo energijo hočemo se tudi vnaprej boriti za važni naš sodniški stan, za naš slovenske sodnike in za slovenski sodniški naraččaj. Zanj tedaj, ki vsebuje precejšnji in mogoče najlepši del naše inteligencije, hočemo tudi odslej kakor doslej z odprtim vizirjem ostati v boju in danes že lahko zatrdirimo slovenski javnosti, da ne odložimo prej svojega peresa, edinega slovenskega bojnega kopja v tej borbi, dokler na najvišjih mestih ne izginejo tiste megle in tisti oblaki, ki so za nas Slovence močno otemnili pojem svete pravice in pravičnosti!

Namesto te pravice in pravičnosti se je ustveril v naših slovenskih krajinah znani sistem, kateri se ne da nič več utajiti in ki je kratko: in malo fait accompli za nas Slovence. Kdo še dandanes dvomi o tem žalostnem dejstvu, o tem obupnem položaju slovenskih sodnikov? Komu ni še jasno, da se Slovenci dandanes ne pusti za nikako cenov v kako višjo službo? Kdaj je zadnjič in kolikor pravih Slovencev je sploh prišlo in dospelo do danes v službovanje pri graški nadodsodni ali pa na Dunaj k najvišemu sodnemu dvoru, v ministrstvo? Da, v zadnjem času jim je sploh zaprta celo vsaka pot ne samo na koroška, marveč tudi na štajerska službena tla. In vsak štajerski Slovenec, ki je izza preteklih časov ostal slučajno v svoji rojstni deželi, mora prej ali slej pospraviti svoja šila in kopita in hajd na Krajoško. Tu se kar trumoma zbirajo v vseh sodnih službah naši štajerski bratje, ki bi pač z večjim veseljem ostali in delovali v svoji očji domovini. Še slovenski avskultantje nimajo nič več obstoja na Spodnjem Štajerskem. Tako je moral lansko leto kar mahoma odriniti v Ljubljano g. avskultant Mihelič, ki je služboval v Marenbergu. Vse se je spogledovalo

in nihče ni mogel najti pravega razloga za ta siloviti »odgovor«. Letos pa se je tekom daljše dobe pokazal kar naenkrat pravi motiv tega čudnega dejstva. Neki avskultant Röger, ki je pristane ljubljanskemu hajlovske krv, je dobil »nepridokovan« povelje, da se mora odpraviti na Štajersko, in sicer ravno v tisti Marenberg, katerega mu je moral izpraznit Slovenec g. Mihelič. Ker se je svoj čas o tej zadevi odločno protestiral in zahtevalo pojasnila, je seveda med Miheličevim odhodom in Rögerjevim prihodom preteklo precej časa. A jedva se je malo polegla opravičena razburjenost, že se je izvršil in izpeljal ves prezačilni manever.

In tako se nam godi vedno ne le med avskultanti, marveč v vseh službenih razredih. Kar je bilo Nemec na Kranjskem po sodnih, vse se seli v Štajersko deželo. Sodni svetniki Malley, Verderber, Smole in sedaj Garzaroli ter še mnogo drugih, vsi ti so pred kratkim zapustili svoje kranjske službice in sede dandanes na Štajerskem. Seveda, če se pripeti ugodna prilika za izredno imenovanje, potem, pa le v tem slučaju, priskačejo ti nemški gospodje zopet na Kranjsko in odjedo tik pred nosom našim slovenskim sodnikom najlepša in neposredna mesta za avancement. Le spomnimo se, na kakšni stezi je državneg pravdnika sunčit Rudolf Tschech priomal iz Ptuja v ljubljansko sodno palačo, med tem ko še dandanes celo vrsta od njega starejših slovenskih adjunktov služuje prezra na svojih mestih in čaka na prihodnjo apertura, katero bode pa najbrže zamašil zopet kak Nemec iz hajlovske štajerske vrst, ki pride potem v Ljubljano stokat in stoprav uči se našega slovenskega jezika!

Saj vse kaže na to. V najnovjem času se namreč nobeno mesto kar nič več ne razpiše. To je postal Gleispach in Körberju povsem odveč. Vpeljal pa se je popoln biro-

kratski absolutizem in tako se dandanes po Slovenskem prestavlja in nastavlja sodne uradnike edino-le po volji Gleispachovi. In če se ta ali oni izvoljenec njegov ne oglesi sam za kako mesto, in sicer ravno vsled tega, ker ni razpisano, ker se bode vsled bodočega imenovanja izpraznilo, zgodi se, da se ga privatno naranost pozove, njih hitro prosi za dotedno mesto, za katero je že kar v naprej designiran in določen. Prioveduje se, da leži pri graškem nadodsodiju v Feldnerjevi omari v tem zmislu izdelan načrt bodočih imenovanj za cela desetletja v naprej, torej ves sistem, sestavljen in proračunjen za bodočnost, s katerim se hoče nas Slovence pritisniti ob zid. Po tem načrtu se natančno postopa in če se tem graškim potenciam ob pravem času ne razbijeta nemško-nacionalna »configuratio personarum«, bodo v doglednem času Slovencem ostala sploh samo še mesta sodnih pisarjev in — uradnih slug!

Tak je tedaj položaj, v kajem se nahajajo upi ter nade slovenskih sodnih uradnikov. In ta žalostni položaj se slabša v vsakim novim imenovanjem. Kaj čuda tedaj, da so tudi zadnja imenovanja, ki so se ta teden objavila, prinesla za nas Slovence le občno presenečenje in drugega pravnič. Sej smo že marsikaj doživel, ali da se bode regime Gleispachov izvajal in širili s takimi sredstvi, tega vkljub vsemu pesimizmu, ki ga gojimo do Gradea, odkrito rečeno, nismo pričakovali, nismo domnevali. Tako se je z zadnjim imenovanjem ustanovilo pri okrožni sodniji v Celju preko vseh predpisov novo mesto sodnega nadsvetnika ter se podelilo znanemu Štefanu Katzantschitzu, ki ne pojde, kakor se govori, v Grade, marveč ostane s svojo novo častjo v Celju. To mesto se seveda ni razpisalo in tako je ta Katzantschitz prav zlahka preskočil celo vrsto slovenskih svetnikov, ki so službeno starejši in nepris-

merno sposobnejši od njega. Po ravno taki protipostavni poti prišel je še bolj znani dr. Ignacij Pevetz v Gradec za nadsvetnika. Tudi ta je dobil to mesto, ne da bi se bilo razpisalo. In ker je že veliko majši od Katzantschitz, preskočil je naravno še več svojih sprednikov in sodnih slovenskih svetnikov! Najmajši med novoimenovanimi nadsvetniki pa je Alojzij Feldner, ki je Gleispachu najbliže pri srcu in kateremu se očita, da je njegova desna roka in katerega uradno ali vulgarno nazivljajo »das Gleispachsöhnchen«! Da tedaj tudi tega mesta ni bilo treba razpisati in da je Feldner preskočil skoro 90 sodnih svetnikov, med njimi skoro vse slovenske starejše svetnike, to kurijozno dejstvo pač preglasno in z vso silo vpije po zadščenu.

Tako imamo sedaj zopet tri, oziroma dva nova nadsvetnika v Gradeu. Ni bilo dovolj, da je znani Karel Eki vkljub vsem našim ugovorom priplazil se v graški »nadsenat« in da se ga tudi kot sodnega inspektora ne moremo otresti in ustaviti njegovega odijožnega brskanja po naših slovenskih sodnjah. Sedaj sta mu sledila na tej poti še dva nova slovenofoba in je trenotje, da slovenski svetniki napravijo za dlje časa ali pa za vekomaj svoj križ čez nadsvetniška mesta v Gradeu, v Celju in sploh povsod. Saj so in ostanejo ta še dolgo tudi v Ljubljani v nemških, recimo kazinskih rokah; izvzeraš eno izvenredno mesto. In naj se slovenski svetnik še toliko trudi in naj se mu tudi vsestransko pričnava eminentna sposobljenost, z a nadsvetnika on pač ni rojen, ta čast se mu zapira in odjeda, seveda če ne postane kak Pevetz ali Katzantschitz! Sicer se pa s svetniškimi mesti godi skoro ista komedija. Iz Celja odide bivši svetnik Perko v Maribor za predsednika. V normalnih razmerah

LISTEK.

Tisti večer pred Binkošti.

Spisal Samko Cvetkov Maria.

Ne vem, zakaj mi je ravno noč prišlo na misel tisto lepo in veselo, ki me je razveseljeval ob spomladanskih jutrih in ob jesenskih tožnih večerih. Spomnil sem se vsega tisti večer, ko sva sedela z ljubicu pod evetočo breskvo in govorila o veselem pretečenem in prihodnjem. Govorila sva, nad nama pa je plaval sveti Duh in lepo je bilo, ko je zletel zdaj više, zdaj niže in časih skoro sedel na ramo moji dragi ljubici.

Tako sem lepo in v lepi oblike povedal, da je bila tisti večer binkoštna sobota in da sem imel ljubico: lepo, jasno, živahno ...

Marica je videla slavca, ki je letel mimo, in ga je bila vesela, ker se je najbrže spomnila drugega tako lepega večera, kakor je bil tisto soboto, ko sva sedela drug ob drugem.

Spomnil sem se, kako je bilo pred mescem na ta večer ... Ali se spomniš, Marica?

„Tudi jaz vem ... Tu-le sva šla mimo: ti nekoliko plah in negotov, ali bi mi rekel, da me ljubiš, ali bi pri-

krival svoje čete še dalje; jaz pa razposajena in zadovoljna, ker si bil ob moji strani ti, ki sem mu posvečala svoje misli in svoje življenje ... Postala sva nekoliko ob ti breskvi, cvetoči tako lepo rdeče, kakor danes, potem pa sva šla dalje ... Na spodnjem koncu vrta sva srečala Anico in Ernesta in Anico mi je rekla: „Marica, sestra moja, vso srečo“ ...

„In ti jo ljubiš?“ je vprašal Ernest mene. „Kakor samega sebe, a to je zelo, ker sem zelo samoljuben človek ... Zdravo!“ Šla sva dalje in v utici sva posedela.“

Tako sva govorila napol šepetaje, napol glasno, kajti govoriti pritajeno je tako sladko in sladkosti ljubezni so največji užitki v življenju.

Tedaj sem se naslonil k tebi, a sem molčal, vendar ti si me raumela ... Jaz ljudem, ki jih ljubim, ne potrebujem govoriti o ljubezni, ker me razumejo brez besed, ki so samo sredstvo, da se razumemo v navadnem življenju, a ljubesen je nekaj vzvišenega in ne potrebuje hlapčevstva, ki ga zadajajo besede ... Tudi ti nisi rekla besede, a sem vendar vedel, da si vsa moja in da ostaneš moja. — In noč je ravno mesec dni od takrat ...“

To sem rekел jaz in Marica je poslušala, potem pa je pripovedovala ona:

„Prišle so počitnice in ti si šel z nami na Gorenjsko, v majhno zakotno vasico, kjer so si postavili moji dedje svoje domovanje in pričeli obrt ...“

Ko je Marica povedala, sem se namah spomnil vseh podrobnosti, ki sem jih doživel tiste počitnice — — —

Inštruiral sem v mestu Maričinega brata Ivana in zgodilo se je torek, da sem se zaljubil v Marico, sestro njegovo. Dolgo, kakor je moja navada, sem nosil skrito svojo ljubezen v srcu in si nisem upal povedati ne prijatelju, ne Marici ... Moje vedenje je bilo vedno enako: nisem pokazal niti z eno kretnjo nemira, ki sem ga vedno nosil v srcu, ki me je motil vedno, ako sem govoril z Marico.

Časih je sedela Marica s sestro Anico pri oknu, Ivan in jaz pa sva preparala prozaičnega Ksenofonta in brskala po besednjaku. Po trikrat in štirikrat sem iskal isto besedo in še petič sem povedal napačno, mislil sem samo na Marico in videl sem samo njo, ki je sedela ob oknu in brala Kettejeve pesmi.

Časih pa sem po inštrukciji vzel kitaro s stene in sem zaigral in zapel veselo pesem, da sestri ne bi opazili moje zmedenosti. In ko mi je Marica

vrnila Ketteja, sem našel podčrtani kitici:

„In zapel sem, zaigral sem ljubim deklicam, svoji deklici predragi in bilj jo je sram.“

Tak lepo, tak hrepeneče drobne strune pele so; tiho pesem deklike razumele so.“

Slopel sem nad knjigo in mislil, zakaj je podčrtala ti dve kitici tako drobno in tako nežno ... Poznal sem takoj, da mi je namignila in da ji torek ni skrito ostalo ono, kar sem tako skrival celo sam pred seboj ... Zunaj je bil lep večer: v soseščini je pel slavec, daleč nekje pa so peli fantje pesem ... na travnikih je blestela rosa in v sobo je sijala luna ... bog zaljubljenec! — Vstal sem in odšel proti Maričinem stanovanju in našel sem jih na vrtu: Marico, Anico in njenega zaročence Ernesta ... Po veselem pozdravu in običajnih vprašanjih sem šel jaz z Marico na eno stran in Ernest z Anico na drugo ...

Tisti večer sem bil prvikrat sam z Marico: plah in negotov ... Nisem je prijel za roko in nisem ji ponudil rože, ki sem jo vtrgal z grma. Govoril sem malo in počasi, kajti bal sem se, da

bi ne spoznala po drhtčem glasu mojega razpoloženja ... Res se mi zdi čudno še danes, kako da sem tako skrival svojo ljubezen, ko sem vendar vedel, da Marici ni ostala prikrita. In bilo mi je po tistem trenutku, ko sem ji razdelil ljubezen, za hip žal, da sem ji razdelil, kajti čutil sem, da sem užival prej veliko bolj, kakor pa potem, ko sem ji smel poljubiti beli polni vrat in gorke češnjeve ustnice ... Prišla sva bila do evetočne breskve, pod katero je bila klop in postal sem nekoliko, ker sem mislil, da bo sedla, a Marica je šla dalje in ostala sva v utici ... Nerabim besed, da razodenem ljubezen, ker besede so hlapčevstvo, a ljubezen je vzvišena ... Tedaj, ko sem se ji naslonil na prsi, sem ji povedal več, kakor bi bil povedal ves večer z besedo. Naslonil sem se ji na prsi in jo poljubil na beli vrat in Marico je vzdrhtela, kakor roža, kadar jo obiše eleganten belin ... Spomnim se, da bila njene prse tedaj tako gorke, kakor nikdar pozneje in da so njena ustna drhtela tako veselo, kakor pozneje nikoli več ...

Ivan mi je veselo povedal, da je zdelal. Gospa mama je to štela v mojo zaslugo in me povabilna na počitnice na svoj dom ...

bi se moralo tedaj izpraznjeno svetniško mesto razpisati in bi se zanj potegnilo gotovo veliko slovenskih prosilcev. A kaj se je zgodilo? Da bi se Slovencem a priori et a limine zabranil kompetiranje na Štajersko, izbral si je Gleispach za Perkotovega naslednika tik pred imenovanji sodnega svetnika Garzarijija v Kamniku, ki je sicer občestvoštovan in čisljan mož, ki pa je poleg vsega vendarle tudi — odločen Nemec. In tako se je moral ta gospod, vsaj kakor se prioveduje, na višji poziv četudi proti povračilu potnih in djetnih stroškov baje pred kratkim dvakrat ad audiendum verbum odpeljati v Gradec, kjer so ga v toliko pregorili, da je nolens volens dal slovo lepemu Kamniku in se odločil za Celje. Tako se je tedaj napravilo s tem celjskim svetniškim mestom brez razpisa ter se še predno se je izpraznilo, oddalo v zanesljive nemške roke. In v Mariboru se je zgodilo nekaj sličnega. Tu je namreč že leto dni služboval kot »prideljen« okrajni sodnik v Zgornji Radgoni Johann Stepinck, ki je na vsak način hotel postati sodni tajnik. Da se mu je mogla izpolniti ta želja, moral se je izprazniti kako tako mesto, ker za svetnika je Stepinck nega vendarle premiad ter ima preveč nemških prednikov. Kaj tedaj storiti? Za Gleispacha nič lažjega. Slovence Filipa Kermaka, ki je bil že toli in tolikrat preteriran in od nemških zadnikov pohojen, se je v ta namen sedaj vendarle imenoval za sodnega svetnika v Mariboru. Njegovo tajniško mesto v Mariboru pa se sveda ni prav nič razpisalo, ker bi se zanj potegnilo mnogo Slovencev, — marveč kar pod roko vzel Slovencem in oddalo Stepincku, ki je sedaj srečen in vesel sodni tajnik!

Taka so tedaj zadnja imenovanja in da je slovenski svet vidi v pravi luči, podali smo mu v predstoječem prepotrebno interpretacijo.

Iz nje izhaja, da smo torej zopet za nekaj mest na slabšem. In zakaj? Zategadelj, ker se dandanes postopa že naravnost zoper postavne predpise, ter se sodna mesta, še predno so izpraznena, dele med nemške uradnike, ki v ta namen dobivajo iz Grada in intimna in skrivna pisma, takozvane kompetenčne pozive. Brez razpisa se vrši dandanes ves avancement na Štajerskem in sicer radi tega, ker je v sled slovenske pozornosti postal ter ostalo to edino sredstvo za izvršitev nemškonacionalnih graških intencij ter sklepov. Kaj se hočemo torej čuditi, da se naših slovenskih sodnikov pri takih razmerah prijemlje neka apatija, neka udanost v ta žalostni položaj brez vsake, četudi še tako zaslužene pri-

hodnosti! Kaj se nam je čuditi, da se naša mladina z opravičenim studom podaja v justično »kariero«, ki se konča po navadi s kakim svetniškim mestom tam kje na deželi, medtem ko se bivšim buršem načrtojo rožice na to isto pot!

Pa vkljub vsem tem presenečenjem naj našim sodnikom in avskultantom ne upade ves pogum. Naj vztajajo in v veselim srcem izvršijo velevažni svoj posel med našim narodom. Saj pride čas, da se mera Gleispachove pravičnosti napolni do vrha. In če ga tudi druga sila ne bode mogla premakniti iz njegove za nas neomagljive pozicije, pridejo pač leta starosti; tem vsaj se krepka narava Gleispachova, ki je doslej veliko prenesla in morala prestati, ne bode mogla zoperstaviti in zgodilo se bode, da menda tudi Gleispacha že enkrat zgrabi takozvani marasmus senilis. V tistem hipu pa, če je še kaj pravice v Avstriji, poneha tudi njegov sistem in aparat, ki nam dela Slovencem sedaj tolike krivice in toliko škode in v tistem hipu, upajmo, zasije nam solnce — nove pravičnejše justične uprave.

Slovenskemu učiteljstvu!

V nedeljo se snide v središču krške Notranjske, v Postojni, slovensko učiteljstvo iz vseh pokrajin slovenske domovine k XVI. letni skupščini „Zavez avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ in ni dvoma, da bo na predna Postojna, kjer bo zboroval učiteljski parlament, sprejela glavne nositelje omike in pionirje prosvete med narodom slovenskim z odkrito radostjo in naklonjenostjo ter jih z odprtimi rokami vzela pod gostoljubno svojo streho.

Slovensko učiteljstvo je postal, odkar se je uveljavila svobodna šola in odkar se učitelji zavedajo svojih pravic in vzvišenega namena svojega poklicja, važen faktor v našem javnem življenju. To pa je doseglo v prvi vrsti s tem, da se je krepko organiziralo v svoji „Zavezzi“, da lahko nastopi na zunaj kot ena močna bojna falanga. In „Zavez avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“ je tako imponujoča organizacija, da je ni skoro enake daleko naokrog, ki mora izsiliti vsakomur odkrito priznanje in občudovanje.

Da pa je bilo to mogoče, se je v prvi vrsti zahvaljevati novemu šolskemu zakonu, ki ni postavil samo ljudsko-šolskega pouka na popolnomo novo, modernim pedagoškim zahtevam ustrezajočo podlago, marveč tudi rešil učitelja težkih in sramotnih spon, v katere jih je aklepal duhovniško gospodstvo, in jih obenem uvrstil med ravnopravne in svobodne državljanje, imajoče ne samo dolžnosti, ampak uživanje tudi pravice.

Učitelj, preje oproda in hlapec svojega župnika, katerega povelju se je moral slepo in brez ugovora pokoriti in zanj opravljati najnedostojnejša dela

Tako smo šli neko popoldne obiskat starega oglarja, ki je imel svojo oglenico nekje v hribih. Sestri sta zazeleli, da ga obiščemo in z Ivanom sva privolila . . .

Pot nas je peljala po strminah, kjer so se radi sončili kuščarji in so jim delali družbo modrasi, tako lepo pisani, a tako strašni . . . Hodili smo počasi, kajti bilo je v avgustu popoldne. Marica je hodila naprej, za njo jaz in potem onadv . . . Naenkrat je stopila Marica na skalo, ki ji je spodrsnila in Marica je omahnila. S čudovito hitrostjo sem jo ujel čez pas in sem skočil ž njo na drugo skalo . . . Anica je komaj mogla zakričati od straha, a jaz sem že stal trdno na skali in držal prepalo in prestrašeno Marico na rokah. Ko smo se zavedeli doboda, nismo šli dalje, ampak nazaj domov in doma ni bilo konca govorjenja o mojih zaslugah in mojem pogumu . . . A vsa hvalisanja mi niso toliko ganila srca, kakov en sam pogled Maričin, tako hvaležen in ponisen, da ga nisem zasluzil . . . Nikdar preje in nikdar pozneje nisem videl tako otroškohvaležnega pogleda, kakov tisti večer in med mnogimi lepimi večeni tistih počitnic je bil najlepši tisti večer . . . Marica, tebe, tvojih oči in tistega večera ne pozabim nikdar!

Ker seveda gospodični nista opravljali kuhinjskih del in Ivan ni bil v dežavni, smo se zabavali na vrtu, ali pa v gozdu, ki se je razprostiral po vseh gorah naokoli.

in opravila, je postal mahoma sam svoj gospod, odvisen kot učitelj samo od šolskih oblastev.

Kako velikanskega pomena je to za učiteljsvo, vč dostojno ceniti le tisti, ki mu je znan naravnost sramotni položaj učiteljstva za vlade starega šolskega zakona.

Učiteljstvo je z uveljavljenjem novega šolskega zakona vstalo k novemu življenju, jelo se je krepko gibati in marljivo delovati za narodno omiku in prosveto ne samo med širimi stenami svojih učnih sob, ampak tudi na vseh poljih javnega življenja.

Baš po zaslugu našega učiteljstva se je jela širiti tudi med prostim slov. ljudstvom omika in prosveta, moderne ideje, ta temelj vsakega pravega načrta, so si jelo polagoma, a nevzdržno pridobivati tal in prošinjati najširše sloje naroda slovenskega.

S tem svojim delovanjem pa si je učiteljstvo pridobilo ne samo odkritorskih naklonjenih prijateljev, ampak si je tudi nakopalo dosti mogočnih, a zato tudi nevarnih sovražnikov.

Duhovništvo, v čigro rokah je bilo poprej vse šolstvo, ni moglo preboleti hudega udarea, da se mu je iztrgal šola, katero je smatralo kot izključno svojo domeno in kot nekak svoj monopol, iz pesti, bolelo ga je, da je jelo pešati njegovo gospodstvo med ljudstvom, ker se je jela med njim širiti omika, katere zakleti sovražnik je in mora biti katoliški duhovnik, zato je vesoljno duhovništvo, ker s protesti in z dejanskim svojim odporom ni moglo uničiti novega zakona, započelo najljutješki boj proti učiteljstvu kot glavnemu stebru novodobne šole, dobro vedoč, da se takoj podre v nič ponosna zgradba katero je sezidalova nova šolska postava, čim se posreči poraziti učiteljstvo, ga spraviti ob ugled pri ljudstvu in ga podvireči svojemu vplivu. To je glavni in končni cilj klerikalne politike.

In v dosegu tega cilja niso duhovniki, oziroma klerikalci prav nič izbirljivi v sredstvih.

Ker so se samsi čutili preslabi, da bi uspešno izvojevali ta boj, so mobilizirali za to borbo nevedno ljudstvo in ga naščivali proti šoli in učiteljstvu, slikajoč jih kot najhujše njegove neprijatelje in škodljivce, da ima sedaj slovenski učitelj poleg duhovnika — žal — v sovražnika tudi nevedno ljudsko maso.

Boj klerikalne id est duhovniške stranke proti učiteljstvu traja že dolgo, v zadnjih letih pa že presegajo vse meje, da je očividno, da napenjajo klerikalci zadnje moči, da bi spravili učitelje pod robski svoj jarem. Njihovo geslo je sedaj: »Entweder bieger, oder brechen!«

Kranjsko učiteljstvo se sedj bori za svojo eksistenco, za zboljšanje svojega gmotnega položaja; vsak pošten in pravično misleč človek mora v tem stremljenju simpatizovati ž njim in ga podpirati, — klerikalci pa so izdali parolo »učite-

Težko mi je bilo, ko sem se moral ločiti od družine, ki mi je bila tako draga, a moral je biti: oče je zaželet, da bi prišel domov za nekaj časa.

„Kdaj se vrnete?“ vprašala me je gospa.

„Gospa, te počitnici ne več in pozneje morda nikoli.“

„Nikoli? — Zakaj ne?“ Marica je vprašala to tako plašno.

„Bolan sem in Bog ve, ako bom prišel še sploh kdaj v mesto . . . Pozdavljeni!“

Tako sem odšel in res se nismo videli skoraj pol leta, kajti tisti Maričin padec me je prestrašil tako, da sem zbolel, a ko sem ozdravel in prišel v mesto, so me sprejeli pri Maričinih hladno in meni se je zdelo, da skoro odurno . . . Marica mi je s farizejskim obrazom predstavila svojega zaročenca . . . Priklonil sem se malomarno, posedel nekoliko, potem pa odšel in se nisem vrnjal nikdar več . . .

Spomnil sem se se bil na ono lepo, ki me je veselilo ob spomladanskem jutru in me potolažilo ob jesenskem večeru in ki je imelo začetek v tisti utici na večer pred Binkošti . . .

Marica, pozdravljen!

ljem niti vinjarja, dobro vedoč, da bi bil gmotno dobro situiran učitelj največja opora napredka in najkrepkejša ovira reakcijonarstva.

V tem boju pa naj učiteljstvo ne omaga! Krepko in vztrajno naprej, zmaga je gotova! Dokler bo stalo učiteljstvo na temelju, ki je podan v novem šolskem zakonu, bo našlo v narodno - napredni stranki vedno in povsodi svojo najboljšo zagovornico, ki mu bo končno, ako tudi, morda po najljutejšem boju, izvojevala sigurno ureditev plač! To si stranka šteje v dolžnost, takisto pa tudi pričakuje, da bo tudi učiteljstvo napram njistorilo svojo dolžnost!

To smo smatrali za potrebno, da povemo, ker se bo na jutrišnjem zborovanju razpravljalo tudi o »stališču in takiki slovenskega učiteljstva napram političnim strankam. Sicer pa želimo zborovanju največjega uspeha!

Vojna na Daljnem Vztoku.

Katastrofa pred Port Arturjem.

Komaj je potekel dober mesec, odkar smo pisali svoje vojno poročilo na tem mestu pod naslovom „Katastrofa pred Port Arturjem“ o pogibelji ruske oklopnice „Petropavlosk“, in že zopet smo zastavili pero, da pišemo o novi katastrofi, ki pa je to pot zadele Japone.

Ko je postala oklopničica „Petropavlosk“ žrtev zlega naključja, so Rusi sovražni listi, dasi so navidezno hlinili sočutje, naglašali, da je to nešrečo zakrivila zgolj ruska malomarnost in brezbriznost, in zatrjevali, da se je taka katastrofa edino raditev mogla prigoditi, ker si Rusi niti tega niso mogli zapomniti, kje so položili svoje mine, vsled česar so Ruse proglašili ne samo za slabe vojake in pomorščake, marveč jim odrekali vsako zmožnost, da bi se sploh mogli uspešno vojevati na morju in se posluževati eksplozivnih sredstev v pomorskih operacijah. In pri vsem tem so stavili Japonce kot blesteč zgled pred oči, češ, glejte, Japone so popolnoma drugi ljudje, tem se ničesar ne zgodi, dasi jim Rusi polagajo na vseh koncih in krajih mine, a te mine niso v pogibelj morda Japoncev, marveč Rusom samim. V tem tonu so pisali razni angleški in nemški listi cele tedne, ne da bi le malo premislili, da li je vse to, kar so napisali, tudi resnično in ako odgovarja dejanskim dogodkom. In glejte, sedaj se je prigodila prav pred Port Arturjem tudi Japonec slična, da, še večja nesreča, sedaj pa isti listi, ki so imeli ob pogibelji „Petropavlosk“ polna usta, da grajajo rusko brezbriznost in nepaznost, molče kot grob.

Ali bi se ne dala tudi v tem slučaju izreči najstrožja graja, da niso

Japonci v nedeljo pred Port Arturjem niti toliko pazili, da bi ne trčili njihi lastni ladji druga ob drugo in da bi „Haeze“ ne zadele ob rusko mino? Da, prav z istim pravom, kakor so se preje karali Rusi povodom pogibelji „Petropavloska“. No, pa mi tega nočemo storiti, ker vemo, da se to ne sme pripisovati niti malomarnosti, niti nepaznosti in brezbriznosti, nego edino zlemu naključju, ki nikdar ne praznuje, zlasti v vojni ne.

Dasi smo odločno na strani Rusije in ji vsega sreca želimo, da bi zmagovala na celi črti, vendar z občelovškega stališča obžalujemo, da je vojna furija znova terjala hekatomb nedolžnih človeških žrtev. Pripomniti pa je, da je hotela Japonska sama, ki je svojevoljno in brez pravega povoda izzvala vse to nepotrebitno prelivanje krvi, vsled česar tudi ni toliko vredna človeškega sočutja, kakor bi to bilo pod drugimi pogoji samoobsebi umevno. Nočemo sicer biti proroki, vendar se nam zdi, da je pogibelj „Haeze“ in „Jošima“ šele začetek cele vrste sličnih ali še večjih katastrof, katere bodo brez dvoma še zadele Japonce v tej vojni, ako ne morda toliko na morju, gotovo pa še na suhem.

Vedno smo verovali v to, da je poraz Rusije nemogoč, sedaj pa smo o tem še bolje prepričani, zlasti ker se je, kakor se kaže, že kolo vojne sreče zasukalo in se preokrenilo za Rusijo na bolje. V tem uverjenju pa nas utrjuje tudi poročilo, da so doživeli Japonec tudi pri Fengyangčengu občuten poraz, in da so se moralni umakniti proti jugu. Per aspera ad astra!

Japonci so zasedli Daljni?

„Daily News“ je dobil iz Čifua od svojega korespondenta poročilo, da je tretja japonska eskadra pod poveljstvom admirala Kadaoka 17. t. m. Daljni z vso silo in neprestano od ranega jutra do pozne večera bombardirala. Ruski vojaški oddelki so v največjo hrbrostjo branili mestno okolico, kjer so imeli zelo močne pozicije, navzlio temu pa so jih japonske bombe in granate primorale, da so se umaknili proti Port Arturju. Japonec se je nato posrečilo izkreati devet bataljonov pehote in 4 baterije. Med izkrejanjem niso japonske vojne ladje niti za trenotek prenehale streljati. Drugega dne so Japoneci znova jeli streljali na mesto in na intakte ruske pozicije in po ljutem boju se jim je posrečilo v sredo 18. t. m. popoldne zavzeti Daljni. — To poročilo ni prav verjetno — prvič ker se je že opetovano javljalo, da je Daljni že zavzet po Japoncih, drugič pa radi tega, ker se japonske vojne ladje niti upale niso se približati Daljnemu radi množice tamkaj nastavljenih min, katere so morale japonske torpedovke še poloviti, predno bi bilo varno, da se pojavi v tem zalivu oklopnice in križarke. Pri lovljenu min

Ali je zavzet po Japoncih, drugič pa radi tega, ker se japonske vojne ladje niti upale niso se približati Daljnemu radi množice tamkaj nastavljenih min, katere so morale japonske torpedovke še poloviti, predno bi bilo varno, da se pojavi v tem zalivu oklopnice in križarke. Pri lovljenu min

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dale.)

V zgodovini rimske cerkve in rimsko-nemškega cesarstva je 18. aprila 1328 eden najpomembnejših dni. Ta dan se je sešel rimski parlament. Na stopnicah cerkve sv. Petra je stal prestol, na katerem je s cesarsko krono na glavi in z žezlom v roki sedel Ludovik, cesar po volji rimskega naroda. Okrog cesarja so bili zbrani veliki, duhovniki in sholastiki in ljudski zastopniki ter glavarji, spredaj na trgu pa rimska ljudstvo. Še nikdar ni videl večni Rim takega cesarsko demokratičnega prizora.

Ko je nastal mir, je stopil na govorniški oder neki franščanski menih in trikrat s povzdignjenim glasom vprašal: „Ali je kdo tu, ki hoče zagovarjati duhovnika Jakoba iz Cahorsa, ki se imenuje pape

ste se potopili, kakor je znano dve japonski ladji, na kar so Japonci to delo opustili in se je eskadra umaknila proti jugu. Torej takrat si japonska eskadra ni upala v obližje Daljnega, 17. pa se je nenadoma pojavila in zavzela mesto! Kdor hoče verjeti, naj verjame.

Pogibelj dveh japonskih ladij.

O katastrofi, ki je Japonce zadele v nedeljo pred Port Arturjem, je došlo več kratkih poročil, a vsa so tako nejasna, da si je težko napraviti jasno sliko v dogodkih, ki so se doigrali pred portarturškim pristaniščem. Najbolj čudno pa je, da iz uradnega japonskega vira ni prav nikakih vesti, iz česar se upravičeno sklepa, da so bile japonske izgube dejansko veliko večje, kakor je priznal admiral Togo!

K pogibelji oklopnice »Hacuzek« je admiral Togo dodatno poročal, da je zadeba ob rusko mino, 10 vozlov jugovzhodno od vhoda v portartursko pristanišče, ko je križarka na širokem morju pred Port Arturjem, da bi markirala izkrcevanje japonske armade.

Oklopica je takoj signalizirala, da potrebuje pomoči, a je v istem hipu naletela na drugo mino in se potopila. Vistem trenotku se je približala ruska torpedna eskadra, obstoječa iz 16 torpedov, a vendar se je japonskim križarkam posrečilo, da so rusko brodovje primorale, da se je umaknilo v pristanišče. Med onimi, ki so se rešili, je tudi podadmiral Našič v kapitan Nakao.

Reuterjevo brzojavno agentstvo poroča, da so na »Hacuzek« utonili 3 kapitani, 33 častnikov, na »Jošinu« pa 30 oficirjev in 2 kapitana. Stabilo moštva, ki je poginilo, pa še ni znano. Vesti, da bi se bila tudi oklopica »Sujik« potopila in da bi bila tudi oklopica »Sikišima« poškodovana, se v Tokiju oporeka, vendar še do sedaj ni nobenega uradnega dementija.

»Morning Post« v Londonu poroča iz Šanghaja, da se je katastrofa prigodila med dve uritrajajočim bombardiranjem Port Arturja v nedeljo. V celem so bile poškodovane tri japonske ladje. Ena se je potopila, drugi dve pa so Japoneci z največjim naporom spravili stran, vendar pa nizključeno, da bi se tudi ti dve ne bili pozneje potopili. Rusko brodovje ni zasledovalo japonskih ladij, ker je došel iz Petrograda ukaz, da ruske ladje ne smejo na noben način zapustiti pristanišča. Izход iz portarturškega pristanišča je zopet popolnoma prost.

Iz Čifua pa se poroča in sicer

iz privavnega japonskega vira, da se niste samo potopili »Hacuzek« in »Jošin«, marveč da ste bili v soboto pred Dalnjim močno poškodovani še drugi dve japonski skladji.

Rusi pa zatrjujejo, da je bila pred Port Arturjem že tretja japonska križarka tako močno poškodovana, da ni več sposobna za boj. V četrtek se je znova slišalo silno gromenje topov izpred Port Arturja. Iz Daljnega došli Kitajci pripovedujejo, da so si Rusi za en dan zopet pridobili kontrolo na železnici, a da so jo zopet izgubili, in da je Port Artur karnaj bolje preskrbljen z živili, da se lahko drži mesecne in mesece.

Katastrofa pred Port Arturjem je v Londonu napravila silen vtip. Listi pišejo, da je izguba »Hacuzek« in »Jošin« za Japonsko enormen udarec. Njihova mornarica je stem izgubila približno eno desetinko svoje vojne sile. Oklopica »Hacuzek« je zasto pala Mikada pri slovenskem prenosu umrle kraljice Viktorije z otoka Wight v Portsmouth.

Obleganje Port Arturja.

Med bombardiranjem v nedeljo, pri čemer so bile poškodovane še tri japonske ladje, so se baje Japoneci, kakor se poroča iz Londona, izkrcali v bližini Port Arturja. V Vejhajevu se domneva, da so Japoneci v nedeljo napadli Port Artur z morske in kopne strani.

Drugo poročilo pa pravi, da so Japoneci pri Kinđovi in Talienvanu izkrcali 45.000 vojakov in obkolili Port Artur. Japonska Armada je baje že 12 km oddaljena od ruskih baterij. Na železniški progi so neprestano boji. Japoneci bodo naskočili Port Artur, kadar bodo imeli zbranih 50.000 mož.

Iz Tiencina pa se javlja preko Londona, da prodira 70.000 Rusov proti jugu, da rešijo Port Artur japonskega obleganja.

Vladivostoško brodovje.

»New-York-Herald« poroča, da so došle zelo vzneviričajoče vesti o vladivostoškem brodovju. Japoneci so ga baje izvabili iz pristanišča in ga imajo sedaj zaprtega v nekem ozkem zalivu.

Iz Pariza pa se brzojavla, da je ruska križarka »Bogatir«, najhitrejša in najboljša ladja vladivostoške eskadre, obtičala na neki skali, kamor jo je izvabila neka japonska transportna ladja, katero je »Bogatir« zasledoval. Moštvo se je rešilo.

Vse te vesti pa so nenesljene. Včeraj je namreč došel do Vladivostoka tale brzojav: Tukaj je vse mirno. V zalivu Petra Velikega se pojavijo včasih so-

sprejel cesarsko krono ne iz rok papeža, nego iz rok naroda in povrnil je narodu pravico, da po svoji volji izbere papeža. Cesar je vse kardinala proglašil za krievorce in prepustil, da izvolijo duhovniki in verniki poglavljajo rimske cerkeve.

Te radikalne premembe so bile posledica tega, da je papež rezidiral v Avignoni in od tam začel brezmen boj proti cesarju. A že sedaj sta bili obe oblasti, ki sta se borili za prvenstvo, papeštvu in cesarstvu, samo še senca tega, kar sta bili v prejšnjih stoletjih. V sledi poraza papeža Bonifacija VIII., vendar bega papeža v zakotno mestce na Francoskem, je papeštvu za vedno izgnano svoje svetovno gospodstvo. In istotako je krona Karola Velikega izgubila silno mnogo svojega sijaja, ko so po padu Hohenstaufov priznali Habsburžani rimskega papeža primat in imperatorsko oblast, Ludovik pa je krono sprejel iz rok nekaj tisoč Rimljjanov.

Ti Rimljani niso bili cesarju dolgo časa zvesti. Čim se je pokazalo, da cesar ni v stanu ugnati neapoljskega kralja, so se Rimljani obrnili od njega, posebno še, ker je cesar od njih zahvalil denarja za vojne namene. Cesarski moral takoreč bežati iz Rima. Radikalni prevrat, ki ga je cesar prizvračil v Rimu, je bil v nekaj urah

vražne ladje, ne da bi se približale pristanišču.

Velik poraz Japoncev?

In Londona se poroča, da je bila armada generala Kurokija od Rusov poražena in da se je moral z velikanskimi izgubami umakniti proti jugu. Ta vest je najbrže resnična! Iz Niučanga se namreč brzojavlja: Vest o umaknenju Japoncev iz Fengvangu se uradno potruje. Japoneci so v ponedeljek 60 milij Zahod od Fengvangu trčili na rusko armado 32.000 mož, ki se je nahajala v zelo močnih pozicijah. Japonska armada se je previdno z največjo hitrostjo, a vendar v popolnem redu umaknila. Druga vest pa pravi, da sicer ni bilo prave bitke, pač pa so ko zaki ljudi napadli desno krilo umikačega se sovražnika in mu povzročile mnogo škode. Izgube pa so na obeh straneh precej občutne.

Iz Šanghaja pa se poroča, da se je vnela huda bitka pri Hajengu, katera izid pa še ni znan.

Iz Tiencina se brzojavlja, da se z vso trdrovratnostjo vzdržujejo vesti, da je bila japonska armada na reki Jalu pri Fengvangu hudo poražena. Podrobnosti o porazu se še ne vedo!

Iz delegacij.

Ogrska delegacija.

Budimpešta, 20. maja. Vojni odsek je nadaljeval debato o proračunu vojnega ministra. Finančni minister dr. Lukács je pojasnil glede obrestovanja in amortizacije teh 400 milijonov. Del. Rakovszky je izjavil, da bi bil le tedaj pomirjen, ako bi vojna uprava prevzela odgovornost, da ne bo prišla zopet z novimi zahtevami. Toda boji se, pa bo vojna uprava prihodnje leto še ved zahtevala. Del. Okolicsany je rekel, da je po njegovem mnenju le zahteva za nove topove pravilna in opravljena. Vprašal je tudi, kaj je z objektom ministrskega predsednika glede napisov na vojašnicah. — Del. Lovászy je rekel, da oboroževanje naše monarhije že vzinemirja v inozemstvu ter vprašujejo, komu to velja. — Potem sta govorila zaradi napisov na vojašnicah ministriki predsednik in vojni minister. — Del. Lovászy je ponovil staro željo, naj se madjarski častniki premestijo v domovino.

Okupacijski kredit.

Budimpešta 20. maja. Poročilo o okupacijskem kreditu, za katerega se je bil letos boj v delegacijah med Nemci in Slovani, je prišel v nespretne roke dr. Šusteriča. — Del. dr. Kramář je sicer pozdravil predloženi zaključni račun za leto 1900, vendar je pripomnil, da se ni ugodilo željam in

uničen. Neapolitanci so bili z navdušenjem sprejeti in so brez odpora izvedli restavracijo papeževta.

Kakor je bil začetek cesarjeve vojne v Italiji izredno srečen in sijajan, tako žalosten je bil njen konec. Samo osem mesecev je bil cesar gospodar Rima, do aprila 1329. I. je bil v Pizi, decembra istega leta pa je moral oditi v Nemčijo. V Italiji je bila njegova stvar izgubljena, stranka Gibelinov je razpadla, velika večina mest je sklenila mir s papežem, Piza pa je protipapeža Nikolaja V. izročila, oziroma prodala Ivanu XXII. in ga poslala v Avignon. Ta protipapež, ki je leto prej najstrastnejše prekinjal »krivoverskega duhovnika Jakoba« je pisaril zdaj pasje ponižnosti polna pisma na »najsvetješega papeža Ivana XXII.« Zaslужil je svojo usodo: izberačil si je milost in umrl v zaničevanju. Z vrvjo okrog vrata je moral stegnjati, kakor pes ležati pred papežem in prositi odpuščanja.

Ivan XXII. je triumfiral. Odpustil je temu najklavarnejšemu vseh protipapežev, kar jih je kdaj cerkev videla, sprijasnil in pomiril se je z Rimom in v vsemi drugimi italijanskimi državami in prišel je v položaj, da je lahko očitno odbil mirovne ponudbe cesarja Friderika.

(Dalje prih.)

zahtevam delegacije, ker je obračune izdelal le bosanski računski oddelok, za parlamentarno kontrolo pa velja le obračun, ki ga prekuča najvišji računski dvor. Nadalje je vprašal, v kakem štadiju je vprašanje o pravoslavni cerkveni avtonomiji in ali tudi Turčija kaj stori, da doseže enako cerkveno avtonomijo, nadalje je vprašal kako je z ureditvijo plačljiv ljudskošolskim učiteljem; ali minister Burian, odkar je Bosnu obiskal, ni praviljen, ugorditi glede zahtevane razširjave avtonomne samouprave ter urediti politično upravo svobodnejše in manj policijsko; končno ali ni minister že napravil stalnega načrta o davčni reformi, da bi se breme desetine odpravilo. — Del. grof Lažansky je grajal nizke cene lesa v Bosni, ki tlačijo avstrijski les za 20% v ceni. Izrazil je željo, naj bi se na bosanskih železnicah ne dopuščale za les tarifne olajšave. — Del. vitez Abrahamovic je vprašal, ali se res v bosanskih gozdih oddaja les za sramotne cene. — Del. Döberling je opozorjal na pomankljivo železniško vezovo med Dunajcem in Bosno ter izrekel željo, da bi se že skoraj zgradila železница Banjaluka-Jajce ali direktna proga v Boro. — Skupni finančni minister baron Burian je odgovarjal, kakor smo že deloma omenili, na vse interpelacije in vprašanja. Glede pravoslavne cerkvene avtonomije jo rekel, da je vse v najlepšem tiru, dočim je glede mohamedanske avtonomije velik zadrežek, ker bosanski mohamedanci nimajo pravih zastopnikov. Glede učiteljskih plač se je za sedaj storilo toliko, da so se desetletnice spremene v petletnice, več pa zaradi obremenjenega proračuna ni mogoče statiti. Glede politične avtonomije je izjavil minister, da vlada sama opozarja večje mestne občine na to ter se sploh izdelujejo načrti za organizacijo kmečkih občin, kar bo kmečkemu prebivalstvu posebno všeč, ker želi, kakor je to pri Jugoslovinah sploh, upravljati samo svoje občinske zadeve. O davčni reformi je rekel, da se deluje pred vsem na pavaširanje desetine. Tudi železniški tarifi se bodo revidirali, ne toliko zaradi lesnih interesentov, kakor zato, ker potrebuje delna večjih dohodkov od železnic. Na zgradbo novih železnic pa še dolgo ni misliti, ker zmaguje dežela komaj stroške za novo železnicu iz Sarajeva do vzhodne deželne meje, ki se sedaj gradi. S tem je bil tudi ta pereči premet dognan in kredit se je odobil.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 20. maja. V današnji seji je posl. Thaly vsled sklepa neodvisne stranke vložil nujno interpelacijo zaradi povisanega proračuna za vojne potrebščine in zaradi balkanske politike grofa Goluchowskega. V interpelaciji najprej ostro kritikuje Goluchowskega eksposo ter graja predvsem v diplomaciji popolnoma neobičajne ministre besede zoper Turčijo, s katero državo je Ogrska v najpresnejejših razmerah. Goluchowskega postopanje je povsem nelojalno, namen njegovega govora pa je vsaj misteriozen. Interpelant pravi, da hoče grof Goluchowski najbrže tirati Turčijo v balkansko vojno, dočim pomeni oboroževanje vojne uprave najbrže priprave za to. Naglo grajenje vojnih ladij pomeni vsakojak konflikt z Italijo. Politika grofa Goluchowskega nas vsekakor privede v kritičen položaj. — Ministrski predsednik je sicer takoj odgovoril na to interpelacijo, toda zadovoljni niso z odgovorom v nedovisni stranki, kjer so pričakovali poklonke Turčiji.

Vtis Goluchowskega eksposo na Ruskem in Turškem.

Petrograd, 20. maja. Vsi mero-dajni časopisi na Ruskem pozdravljajo z zadovoljstvom odkrito-sršne izjave avstro-ogrškega ministra za zunanjé zadeve, grofa Goluchowskega. »Novoje Vremja« pravi, da je s to izjavo brez vsakega dvoma potrjeno, da obstoji dogovor med Avstro-Ogrsko in Rusijo iz leta 1897. neomahljiv ter je podlaga za skupno akcijo. Nazori grofa Goluchowskega o balkanski politiki so tudi nazori ruske diplomacije ter imajo vsled tega za turško državo dvojno veljavo.

Sedaj pač skoraj ni misliti, da bi si upala Turčija še nadalje se uprati reformam. S posebnim zadovoljstvom pa pozdravljajo ruski listi tiste besede v eksposetu grofa Goluchowskega, s katerimi odločno svari Turčijo.

Carigrad 20. maja. Izjava ministra grofa Goluchowskega je napravila na vladu in na sultana močan vtip, o katerem pa se ne more reči, ali bo rodil spoznanje ali pa znano mohamedansko trmo?

Iz Srbije.

Belgrad, 20. maja. Srbskim oblastom se je končno vendar posrečilo priti do živega tistemu človeku, ki je zlagal inozemsko časopisje s samim obrekovanjem o Srbiji, njegovi dinastiji in narodu. To je bil neki Steinhart, dopisnik dunajskega lista »Zeit«. Srbska vlada ga je za vedno izgnala iz Srbije ter se je preseil v Zemun, ckdoder nadaljuje svoje obrekovanje. Značilno za nemško jezo vsled tega je pač to, da so nemški listi raztrobili, da je srbska vlada izgnala štiri dopisnike, in sicer listov »Zeit«, »Pester Lloyd«, »Daily Mail« in »Vossische Zeitung«, dočim se je seveda še sedaj izvedelo, da je bil famozni Steinhart, ki je tako grdo izrabljil slovansko gostoljubnost, sam dopisnik vseh teh štirih listov.

Belgrad, 20. maja. Vlada se je odločila, da zgradi novo parlamentarno poslopje po načrtih dunajskega arhitekta Jovanovića; proračunena sta dva milijona frankov. Ono krilo kraljevega dvora, kjer sta bila umorjena kralj Aleksander in kraljica Draga, se podere in znova zgradi.

Belgrad, 20. maja. Zatrjuje se, da obišče kralj Peter officialno kneza Ferdinand v Sofiji, kakor brž se ta vrne iz Ogrske.

Papežev protest.

Rim, 20. maja. Papež se je le nerad udalj, da je podpisal znani protest proti obisku francoskega ministarskega predsednika v Rimu. Komu je kardinal del Val zatrdil, da je tak protest nujno potreben, vzliknil je baje papež: »Moje drage, nepozabljene Benetke!« Prepis protesta so dobile le katoliške države: Avstrija, Španija, Bavarska, Belgija in Portugalska. Sedaj seveda že uvidijo v Vatikanu, da so napravili budalost ter bi radi, da bi papež izdal novo okrožnico, ki bi zabranila pretrganje diplomatskih vezi s Francijo. Govori se tudi, da bo vsled tega moral odstopiti državni tajnik Merry del Val, proti kateremu je zavladala v vplivnih vatikanskih krogih velika mržnja.

Sestanek vladarjev.

Berlin, 20. maja. Zatrjuje se, da obiščeta povodom letošnjih velikih vojaških vaj nemškega cesarja italijanski in španski kralj. Sestanek bo imel politično važnost, ker pri obstoječih razmerah španskemu kralju nikakor ni mogoče obiskati italijanskega kralja v Rimu.

Dopisi.

tudi s popravilom župnišča svojo veliko naklonjenost. Očetu Smovcu pa to ni bilo všeč in zdi se nam, da mora sovražiti sedanjega g. župnika in vse naslednje župnike, ker jim ne privoči stanu primernega stanovanja. A sedaj je edina prilika, da se župnišče lepo preredi, če bo zamujena ta, ne pride druga in nobena konkurenca ne bo tega dovolila, kar bi sedaj dopustila. Znano nam je, da oče Smovec stoji vedno pri g. Škofu in, sedaj smo radovali, ali je to Smovčeve nastopanje posledica dogovora s škofom ali ne. Potem v prvem slučaju bi mi sklepal, da je tudi škofova želja, naj ima sorški župnik za vselej slabo stanovanje. Ako pa to ni po dogovoru, mora g. Škof iz tega oziroma Smovčevega znacaja izvajati logične sklepe. Govorili budem o tem še, danes povemo le to mirno v pomislu. Izjavljamo pa naravnost da odjenali ne bomo, ako se oče Smovec s svojo družbo na glavo postavi ali pa v dva pehara krompirja. Visoka vlada se pa prosi, naj nam k bodoči konkurenčni obravnavi pošlje dva moža, moža, katera bodeta znala s svojim umom bolje razpolagati. Mladine imamo tu dovolj.

Iz Idrije. V svojih zadnjih dveh člankih „Delavske razmere v Idriji“ smo podali popolnoma objektivno in resnično sliko o dejanskem položaju idrijskih rudarjev. Postavili smo se odločeno na stran delavstva ne oziraje se na levo ne na desno, izognili smo se tudi ravno vsed tega, ker smo hoteli dobrí stvari le koristiti, vsakemu osebnemu napadu. Seveda nikakor nismo mogli odobravati nepremišljenega nastopanja prenadanega Kristana, toda osebno ga žaliti ni bil naš namen. To je vsakdo lahko izpoznał iz omenjenih člankov in očitalo se nam je celo z več strani, da smo vročekrvnega moža malo preraholi potipali za žilo. Ali vltic življa gosp. Kristan v zadnjem „Napreju“ kar besni nad nami, nas dolži denunciranja, češ, da smo ščivali nanj žandarmerijo, pravi, da mu zavidamo njegovo službo i. t. d. Zakaj pa niste stvarno pobili naših izvajanj, zakaj se zatekate k psovkom? Zakaj nočete priznati, da ste tudi vi podvrženi napakam? Čudno se nam zdi, da g. Kristanu še ni jasen pojem denuncianstva, saj se je izkazal tudi že na tem polju, če ni ravno šlo drugače, še bolj pa se nam zdi čudno, da se ima za tako strašno brihtnega, pa ni čutil ironije, ki je ležala v določnih stavkih. Toda naj že bo kakor hoče, toliko pa je gotovo, da mu njegeve slažbe prav nič ne zavidi, saj pokojnine si z njim ne bo prislužil, vemo pa tudi, da z demagogstvom prisluženi krun je trd. Kar je pa najbolj smešnega v celem vedenju Kristanovem in pa najznačilnejše za idrijske socijaliste, ki ne protestirajo proti temu, je pač dejstvo, da se smatra on za posebljeno delavstvo, delavstvo sem jaz in jaz sem delavstvo, kakor francoski kralj Ludoš XIV., ki je rekel: „Država sem jaz.“ Kdor se norčuje iz bolehne Kristanove mogočnosti, ta je sovražnik delavstva, pa naj mu je usoda istega še tako pri sreči. Nas sicer vsaka takta sodba gosp. Kristana pušča hladne, in nimamo prav nič proti temu, če je svoje prirvence prepričal, da je nezmotljiv, da je dober gospodar, da je hišo za prodajalno kupil poceni, da ne bo samo on imel koristi od nje, ker mu g. K. ne bo več mogel povisati stanarine, kakor mu je bil obljubil, ampak da bo nova centrala nov vir novih dokdakov za vse člane, vsemu temu mi prav nič ne ugovarjam, mi se pa ne damo prepričati, da bi rudarjev sin moral biti Kristanov kimvec in da bi bil sicer nič vreden človek. Da, gosp. Kristan, poznamo bedo idr. rudarja, še bolj nego vi, in ravno zato smo proti vašemu nepremišljenemu nastopanju, ker vemo, da z njim delavstvu več škodujete nego koristite. To nam sami dokazujete v „Napreju“, ko pravite, da delavci niso zahtevali, naj se ugodi njihovim predlogom, ampak da so zahtevali samo odgovora. Če se to ne pravi imeti ljudi za norce, potem ne vemo, kaj bi rekli! Le stavite resolucije, pa-prijava ima direkcija dovoli, da vam bo lahko dajala odgovore. Medtem se bo delavstvo že spamerovalo. Toliko v odgovor na neutemeljene psovke. **G.**

Iz Novega mesta. Dne 2. junija t. l. obhajala bode naša meščanska in meščanske garde godba petdesetnico svojega obstanka. V to srho prirede se popoldno koncert na vrtu pri Müllerju. — To je dosedaj pač redki slučaj, da bi se godba v malem mestu mogla vzdržati toliko časa, ker se še v velikem mestu navadno ne more dolgo držati, akoravno so ji tam mnogo boljša denarna sredstva na razpolago. Ta godba se je ustavnila l. 1854. pod kapelnikom J. Seniče in je bistveni del uniformovane meščanske garde. — Stroški za isto se pokrivajo deloma iz blagajne meščanske garde, deloma iz prostovoljnih mesečnih prispevkov raznih podpornikov in znaša število godev razun kapelnika vedno okoli 25 mož. Priznati se mora nepristransko, da je ta godba ena izmed najboljših na Kranjskem, posebno pa je viden njen napredok od tedaj, ko je prevzel mesto kapelnika g. Filip Emeršič, kajti s skromnimi sredstvi, kakor

pri nas, je zelo težavno vzdrževati dobro godbo in želeti bi bilo, da bi ista godba, ki sicer rada posluša dobro godbo tudi svoje majhne prispevke — nekateri celo ničesar ne plačujejo — nekaj zvišala, kajti več ko je podpore, boljša je godba. — Mestna občina nowomeščka ima res sedaj vedno več izdatkov radi raznih novih naprav, kakor v prejšnjih letih, pa vendar naj bi godbi nekoliko več letne podpore dovolila, vsaj toliko kakor daje metliška občina vsako leto svoji godbi, saj se mora priznati, da je ravno dobra godba tisti važni faktor, ki ob raznih prilikah daje mestu mestni značaj ter veliko pripomore za povzdigo mesta, posebno napram tujcem. Prezanimivo je, da sta še živa dva godeca in sicer klarinetist narednik in godbeni vodja Matija Merše in basist narednik Franc Mišjak, ki sta od pričetka godbe skozi celih 50 let vedno najmarljivejše izpoljujevala svojo dolžnost. — Ob tej priliki jima najprišrenejše častitamo ter želimo, da bi še veliko let zdrava in čila vzpodbjala svoje mlajše tovariše s svojim lepim zgledom.

Iz Knežaka. Odkar je prišel v Knežak kaplan g. Andrej Magajna, to je v dobrem pol letu, me je duhovski list „Slovenec“ že petkrat počastil s svojim napadom. Spočetka se zato nisem zmenil, nadejajoč se, da bo domišljavega dopisnika vendarle srečala pamet. In pustil sem ga na miru, kakor se pusti na miru tista smradljiva reč na cesti. Pa ker mi le ne da miru ter se je v 107. štev. „Slovenca“ celo spravil nad mojega osivlega očeta ter tudi učiteljstvo valja po svojih umazanih ustih, sem prisiljen odgovarjati zradi javnosti; kajti skrajni čas je, da se tega nedostojnega človeka prime nekoliko za njegova ne ravno majhna ušesa ter da se ga nekoliko „manire“ nanci, sicer bi se utegnil navzeti fiksne ideje, da so imeli njegovi klaverini dopisi res tolik vpliv, da mi je že njimi zaprl sapo. Da mi je ni, se bo v kratkem prepričal. — S slepim revežem Antonom Fabcem nimam nikake druge zvezne nego usmiljenje. Vendar ga lažniji dopisun vleče za lase v svoj dopis, samo da si ustvari priliko udrihati po meni. To je dobro delo usmiljenja! Lahko bi sicer dal častno besedo, da sem takisto za Fabcev odgovor toliko veden, kolikor za deviško nedolžnost kneškega kaplana; pa ker mi je znano, da pri „Slovencu“ častne besede nimajo v velikem kreditu, zato raje opustim to namero ter dopisniku brez zavidnosti privočim mnogo prav prijetne zabave v družbi s Fabčevim oslicem. Vaša nova posojilnica me malo briga. Pri njeni ustanovitvi sem si štel v dolžnost, da sem ljudstvu zadevo pojasmil. Zdaj naj si vsakdo postelje, kakor mu ljubo in draga. Vaše vedno hvalisanje se mi pa vendar zdi nekak sumljivo. To bo menda ravno taka, kakor če kokoši prav dosti kokodakajo. Sicer je pa za našo občino slabo znamenje, ako posojilnica tako dobro posluje! Duhovnik Drozd na Češčem je tudi ne prenehoma hvalil svojo posojilnico. Vsako leto je bilo polno dobička, a nazadnje je manjkal v nji 8 milijonov krov. Duhovnik je sicer zaprt, a ubogi ljudje, ki so svoje trdozaslužene pribrane zaupali njegovemu „žegnani“ posojilnici, so prišli vendar ob ves svoj denar. Kneški kaplan ne more pri posojilnici ničesar zgubiti, ker nič ne riskira in tudi nima kaj riskirati. Tega pa seve nikomur ne pove, da je posojilnico zato ustanovil, da prav poceni in brez lastnih stroškov lovi ljudi na svoje limanice zaradi prihodnjih volitev. Seve, on si želi takega občinskega odbora in župana, s katerim bi lahko storil, kar bi hotel. In to se sigurno zgoditi, če ne bode znabiti za zdaj kaša vendar še prevoča! Dopisniku se tudi nekaj „zdi“ glede mojega vpliva na kneško občino in glede moje županske časti. Da ne bo predolgo v dvomu, ga takoj slovensko zagotavljam, da bom vstrajal na svojem mestu do zadnjega dne. Tega veselja vam pa res ne privočim, da bi se odpovedal pred časom! Za to bo še prilika, ko me bo kneški kaplan vrgel z županskega stola; saj ima — kakor se govori — že vse volilice kneške občine „na špagi“ in sem pri prihodnjih volitvah sigurno izgubljen. Torej prosim vladljuno za prijazznost, potrite še nekoliko časa, boste prišli v kratkem na vrsto! Dopisnik mi grozi tudi z disciplinarno preiskavo in celo s prestavljanjem od tukaj, češ, da ve nekaj o mojem ravnjanju do podrejenega učiteljstva. Izjava tukajšnjega učiteljstva bodi odgovor nesramnemu intrigantu. Pa, Bog vari, da bi kdo mislil, da dela te zdražbe naš častiti gospod Andrej! Ne, ne; on je povsem nedolžen. Za zdaj torej še upam, da me — proti želji dopisnika — ne bodo še sezgali na grmadi in da bom našel pri šolskih oblastih še milost, ali za bodočnost sem v skrbh in g. Andrej deli z menoj to skrb! Končno mi je omeniti še ene podlosti najnovejšega lažnjiveca iz Knežaka. Očita mi konkurenč, ki sem ga baje videl v rodni hiši. To je infam, podlo obrekovanje, ki ga more zapisati le kako surovo kaplane. Ne zaradi dopisnika, nego zaradi javnosti hočem to

zadevo nekoliko osvetiliti. Moj oče je ubožne, pa pošteno hiši sin. Z golimi rokami in s trudom si je pridobil nekaj premoženja. Pa prisile so nesreče. Skozi 20 let ni bilo niti dveh mesecev v hiši brez bolezni. Umrl je v tem času 11 rodbinskih članov, večinoma v svetu mladosti. Te dolgotrajne nesreče so premoženje skoro uničile, a konkurs nai videla naša hiša nikdar! In duhovniki so vseeno prejeli od naših llerih mrljev občajno mastno štolino! Dokler je bila hiša trdna in v dobrem stanu, je duhovščina prav rada zahajala vanjo in bila vsikdar gostoljubno sprejeta; poznejši gospodje so krenili drugam, a k nam so hodili samo po — mrlje. Skrajno surovo pa je, ako neznami dopisnik izrablja nesrečo svojega bližnjega same z namenom, sramotiti pred javnostjo v delu in trdu osivele in že itak težko izkušene starše. Kristus je učil: »Spoštu starost in ne posmehuj se sivi glavi!« Le človek, ki so mu v zakrnjenem srcu zamrla vsa blažja, čutila, ki je popolnoma posurovel, more napisati tako podlost in tem sramotnje je, ako bi bil ta človek znabit katoliški duhovnik! Pa še nekaj! »Častiti« dopisnik se ženira in je jako sramtežljiv. Skriva se in se noče pokazati. Prosim v prihodnje, kadar boste spet kako lumparijo napisali, da podpišete svoje častitljivo ime, ker bi vendarle rad vedel, če imam opraviti s kakim kaplanom ali s kako „barabo“. Zagotovljeni pa že smete biti, da, če boste vi mene s kamenjem, vas ne bom jaz s kruhom.

Dragotin Česnik.

Vipavski torbar.

Delavsko podporno društvo Ajdovščine in Šturi slavilo je preteklo nedeljo blagoslovilje svoje društvene zastave. — To je vse lepo in dobro, in tudi mi bi bili veseli, ko bi le ne dišalo vse skupaj malo preveč po — žlindri.

Zupnik Košir strašil je pretekli tork po Colu; pravijo, da se je prišel vnovič prepričati o istinitosti številki 13. —

Colske klerikalce je zelo razburila naša vest, da pristopajo h katoliškemu društvu tudi ljubitelji šeste in sedme božje zapovedi. Zbrali so se k posvetovanju, sklepali so in sklepali, kaj naj se ukrene zoper nečuvno »diabolično predrznost« vipavskega torbara. In sklenili so pri rujnem vinci soglasno: toži naj se ga. — In veseli so bili katoliški možkarji, le nekdo je tožil kot lešnik debele solze in ni se mogel utolažiti. Pogledali smo natančneje, kdo ima vendar tako rahločutno srce in vidieli smo — našega poslanca za jazbečevu luknjo. — In naenkrat je vse obmolknilo, a on je vzdihnil: »Ah, če bi že mene dejali v časnik, mene, ki sem kdaj napravil že kako okroglo, ne pa gospoda, ki je nedolžen, kakor angeljek.« — In vse so kimali. P. A.

V Adamovi obleki prišel je te dni umobolni mladenič iz Budanjske Vipavo. Neženirano prehodil je ves trg, no, naposled so ga vendar prijeli ter zaprli začasno v — »šup.« Pa je bilo zopet vrišča, posebno med nežnim spolom.

Uršičevi ognjegasci iz Šentvida so bili tudi navzoči pri vprašaju generalnega štaba. Sicer moramo priznati, da so se prav vrlo obnašali in bili vseskozi v pomoč Vipavcem, le — no, nesreča je ne sreča; ko so došli do slavoloka, komandiral je njih poveljnik »pol obrat na desno«, a skoraj polovica je napravila »pol obrat na leve«. — Nesrečni slučaj opravičuje se sedaj tako, da je sterila četa hiperklerikalnih ognjegascov napako zato, ker ni hotela kazati nasproti stojede cerkvi svojih hrbitov, skraka — iz gole religiozitete. — Se tudi na znanje vzamek. — K. d.

Tedenski pregled.

Najprej v premislek ljudem vsem živim, kako naj se torbar stori neškodljivim!

Medvede v Hrušici so zasele dili, pa se bodo zopet lovci v veselili, ti naši lovci in — pili — hm, na — medvedovo kožo. —

Spolnile so se besede proročke: Urači se jo, potjetjarja ustrašil, tožil je in — plača sodnijske stroške.

Na Colu zasijala zvezda miru je, ker se ob sedmih klerikalcem, ob desetih liberalcem mašuje.

Nova stolpna ura se v trgu, stara v Logu postavi;

pa pravijo — »torbar« ne koristi Vipa vi.

V farovju je silna zamera,

ker se je dekanu vrnila

umazana tobakera.

Trije miroljubneci so napravili

zupniške izpite,

častitamo, vsaj kakor ste bili —

bodite! —

Poeta natus.

Slovenska Matica.

135. odborova seja, v sredo dne 18. velikega travna 1904.

Navzočni: Gg. P. Grasselli (kot predsednik); J. Dimnik, A. Koblar, dr. J. Lessar, Fr. Novak, Fr. Orožen, M. Pajk, R. Perutsek, L. Pintar, M. Pieteršek, dr. L. Požar, A. Senčnik, S. Vavriš, Fr. Wiesthaler in V. Zušpančič (odborniki); E. Lah (zapisnik). Skupaj 19.

Predsednik proglaši sklepnost, pozdravi navzočne in otvorje sejo.

Na znanje se vzame, da je dne 31. sušča t. l. umrl trgovec in posestnik J. Rodič, ki je drušiu v svoji oporoki volil 500 kron.

Svojemu častnemu članu, c. kr. dvornemu svetniku in rednemu vseučiliščnemu profesorju v Pragi, dr. J. Vidali, je »Matica« dne 6. t. m. ob njegovih sedemdesetletnih brzjavno destitala.

Zapisnik o 134. odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika profesorja Pajka in Perutška, se odobri brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja odbornika profesor Orožen in ravnatelj dr. Požar.

Tajnikovo poročilo o računskem sklepu za l. 1903, o izkazu premoženja, o proračunu za l. 1904, o depozitih in o narodnih ustanovah se odobri. Računi imajo biti pri občnem zboru društvenikom tiskani na razpolaganje.

Sklene se, da bo letos občni zbor v sredo, dne 8. rožnika, ob šestih popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Tajnikovo poročilo o poverjenih, društvenih, knjižnicah in knjižničnih zalogah se brez ugovora vzame na znanje.

Častnemu članu J. Legu je izredni pismeno zahvalo za blagohotno prepustitev dvoje še neobjavljenih pisem dr. Fr. Prešernu in M. Čopu Tr. J. Čelakovskemu.

Ker se nihče več ne oglasi za besedo, zaključi predsednik sejo ob 5. uri 40 minut popoldne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. maja.

— Izvrševalni odbor na redno-napredne stranke zboroval je v sredo, dne 18. t. m. Razmotriva se se vsa sedaj aktuvalna vprašanja in konstatiralo popolno soglasje izvrševalnega odbora z državnozbornsko narodno-napredno delegacijo.

— Župan Hribar je obolel za hudim pljučnim katarom in nekaj tednov ne bo uradoval, ker se mora radi zdravljenja podati na jug.

gubili na razne strani. Brez dvoma bo posledica tega zopet nekaj nezakonskih črvičkov in dr. Krek se ne bo mogel pritoževati, če se bo reklo, da je on k temu z agitacijo za štrajk nekoliko priporočel. Tudi se je dr. Krek hudo jezik zaradi stanovanjskih razmer. Tovarna ima že sedaj, ko deluje dobrih 10 let kach 70 hiš za delavce. Najemščina, ki jo plačujejo delavci, je majhna. Povrh podpira tovarna delavce, ki si hočejo zidati svoje hiše, s tem, da jim daje posojila, apno, opeko itd., vse odpalčljivo v malih mesečnih obrokih. To ni karsibodi. Sicer pa se bodo stanovanjske razmere hipoma zboljšale, čim bo zgradba nove železnice končana. Krekovo govorjenje o stanovanjskih razmerah je bilo torej tudi golo hujskanje. A Krek ni samo dolžil tovarno, da je kriva stanovanjskih razmer, nego jo dolžil, da je kriva nesnažnosti v delavskih stanovanjih. Mesta bi bil oštel dotične katoliške gospodinje, je prijemal tovarno. Ali naj tovarna vzdržuje še posle, ki bodo snažili stanovanja katoliških delavev? Končno je razpravljal Krek tudi o pisanju in glas je šel po deželi: „Na to se pa gospod dobro zastopijo.“ Znamenit pri ti pridig je bil zlasti konec. Krek je delavcem povedal, da zato pijejo žganje, ker premalo zasluzijo, da bi si kaj boljega kupili, ker imajo pretesna stanovanja in ker v kotu stanovanja otroci jokajo. Zaradi tehnika stanovanja in zaradi jokanja otrok, pač ni treba, da kdo žganje pije. Kar se pa tiče argumenta, ki ga je izrazil dr. Krek s klicem „Ubogi trpin, saj mora žganje piti, ker premalo zasluziš, da bi si kaj drugega kupil,“ moramo pa reči, da je to sramota brezvestnost. Krek je s tem opravičeval šnopsanje z denarnimi razmerami delavev; postavl se je na stališče: če kdo malo zasluzi, mu ni zameriti, da pije šnops. To je pa velikanska laž, ki jo je dr. Krek izstil zopet samo s hujskajočim namenom. Na Gorenjskem je na tisoč dobro stojecih katoličanov, ki bi si lahko kupili vina ali piva, pa vendar pijejo le šnops. In to si je lahko razlagati. Za potrebo svojega telesa, za žejo in primerni užitek, bi ljudje tudi če so v slabih denarnih razmerah, že se zmogli potrebnim denarom, da bi si kupili vina ali piva. Toda ljudje hočejo biti pijani kakor klade, in iz tega vzroka pijejo šnops. Za eno krono se dobri več piva ali vina, kakor ga je za žejo in užitek potrebno, ali ker od te pijače še noben odrasel človek ni pijan, zato da je ljudje to korno rajši za šnops. V obče se lahko reče: Več ko kdo na Gorenjskem zasluzi, več izda za šnops, ker je vsem popivacem edino in izključno na tem, da so pijani. Tako je, dr. Krek, in nič drugače in zato Vas je lahko sram, da še opravičujete grdo strast žganjepitja, mesto da bi pobijali strast, se opijaniti za vsako ceno!

— Občinske volitve v Žireh. 13. t. m. se je pričela volitve podobčin, katerih je 9. Izvoljenih je 5 narodno-naprednih podžupanov in 4 klerikalci. Narodno je volila podobčina Dobračeva g. Frana Blažiča, posestnika na Dobračevi št. 9; Lendince posestnika g. Ivana Kokalja na Ledinah; Žirovski Vrh posestnika g. Gregorja Jereba na Žirovskem Vruhu št. 30; Vrh posestnika g. Matveja Bogataja na Vruhu št. 6 in Opale posestnika g. Ivana Mlakarja na Opalah št. 8. V četrtek je volil 3. razred, v kojem je narodno-napredna stranka sijajno zmagala. Volilcev je bilo 301. Narodni kandidati so izvoljeni: G. Nagode Andrej, posestnik na Lavrovcu št. 8, in g. Mlinar Andrej, posestnik na Selu št. 47, oba s 185 glasovi, posestnik in čevljarski mojster g. Govekar Luka na Novi vasi št. 10 s 184 glasovi, posestnik Novak Matejž v Starji vasi št. 1 s 183 glasovi in posestnik in čevljarski Kopač Ivan na Dobračevi št. 60 s 179 glasovi. Klerikalci so ostali v manjšini s 115 glasovi. Namestnikom sta bila izvoljena narodno-napredna posestnika gg. Jelenko Luka na Novi vasi št. 46 in Pivk Ivan na Selu št. 19. Volilo se je od 9. ure dopoldan do 9. ure zvečer. Jako vrlo so se držali narodno-napredni volilci. Šele pred pričetkom

volitve so si izbrali sami kandidati, kateri so potem skoro soglasno volili. Klerikalci so napeli vse sile, Petron je vozil klerikalne volilce na volišče, a vendar so bili v tem razredu poraženi, kakor še nikoli. Izmed duhovnov je prišel na volišče samo župnik v Ledinah, katerega je doma nadomestovala v cerkevih opravilih njegova kuharica. Skrbel je za izborni zabavo volilcem. Sicer se je pa vršila volitev mirno. Včeraj, v petek, sta volila II. in I. razred in je v obeh zmagala narodno-napredna stranka. V I. razredu so naši dobili 43 glasov, klerikalci pa le 21.

Kristusovi nasledniki. Z dežele se nam piše: Človeku se kar studi, s kakimi titulaturami se pitajo naši Kristusovi nasledniki. Kristus je bil sin božji, pa je hodil bos in ni imel kam položiti glave. Njegovi nasledniki se vozijo v kočijah, stanujejo v palačah in počivajo na blazinah. Kristusa, ki je bil vendar sin božji in Zveličar človeštva, so ljudje tikali, kakor izpričuje sv. pismo, dandanes pa se mora vsakega mokrega kaplana onikati. Ali je kdo Kristusu rekel: »Presvitli«, ali »Prezvišeniu«, ali »Velečastiti? Nič! Ali je kdo apostola Petra ali Pavla imenoval »čestiti gospod apostol Peter«, »čestiti gospod apostol Pavel«. Ali je Kristus imel kakega dvornega kaplana ali duhovne svetovalce? Pri nas pa imajo revni in nevredni nasledniki take titulature, da je že preneumno. Čas bi že bil, da se temu naredi konec. Ker duhovniki ne bodo odnehalni, naj se vsaj občinstvo zoperstavi tej razvadi. Ker duhovniki kmete tikajo, naj začno tudi kmetije duhovnike tikati.

Organizacija propada. »Slavnik katoliški konsum v Dobropoljah je napravil pred nekaj leti kar dve podružnici, eno v Strugah, drugo pa v Kompoljah, in Jaklič je mislil, da vlovi vso dolino v to konsumsko past. Ali ti načrti se niso obnesli. Vladič vsemu katoliškemu fanatizmu dobropoljskih kmetov hira ta konsum. Zdaj sta poginili obe podružnici, ona v Strugah in ona v Kompoljah. Žalostni ta konec se je označil s previdnimi besedami, da je dobropoljski konsum »opustil svoji podružnici. Kmalu sledi podružnicama tudi konsum sam. Ostal bo samo spomin nanj in — Jakličeva vila.

Prijatelji treznosti bodo imeli binkoštni tork ob šesti uri zvečer v »Gsellenvorleinu« sestanek. Povabljeni so vsi zdržniki — med katero je stopil tudi dr. Krek — in zmerniki prve, druge in tretje stopnje. Angažirani je nekaj duhovnikov, na katerih se bo z eksperimenti pokazala pogubnost alkoholizma.

Vincenc Janič je jančar postal. Ne na tak način, da bi ob času volitve v okrajini zastop celjski doma ostal, ampak tako, da je odpadnik volil, to pa baje zato, da bi usmiljenje zbudil pri profesorjih nemškega »Studentenheima«. Ima tam sina, ki že tri leta en gimnazijski razred obiskuje in je menda nekako bolj slaboten. Da bi sinčku milost izprosil, je Nemec volil in jako drzno nastopal. Človek bi mislil, da bi mu vroče postal, če je kakega Slovencea z očmi srčal, pa nič ne. Vincenc Janič pa s svojim vinom zalaga veliko število narodnih gostilničarjev po Štajerskem, Kranjskem in Hrvatskem, baje celo Narodni dom v Brežicah. Ima se torej za svoje bogastvo Slovencem in Hrvatom zahvaliti. Ko je pa zatajil sveti spomin svojih narodnih roditeljev in Nemec volil, je rekel s tem: Slovencev se nič ne bojim, pač pa na zadnjo plat telesa cepnem iz strahu pred hajlovskimi profesorji. To je pa dobro, da se po svetu izve.

Štajerska dežela zoper štajerske Slovence. Žalostna ironija na naše ustavno življenje je, da se je štajerska dežela kot volilka v veleposestvu zadnji petek postavila zopet na stran največjih sovražnikov slovenskega naroda, ki pa tvori tretjino prebivalstva te dežele same. Dežela se bojuje zoper deželane! Zastopnik štajerske dežele je pa razen tega na volišču izmed vseh Nemcev nasproti Slovencem kazal najpredznejšo ošabnost. Kako neki se morajo počutiti mo-

gočni gospodje iz Gradca, ki vidijo, da je dežela kot strankarska volilka moral biti poražena od prebivalcev iste dežele, ki bi smeli od dežele pričakovati vsaj nepristranost, če že ne ljubezen! — Značilno je, da hoče baje štajerska dežela celo nekega slovenskega veleposestnika, ki ni hotel Nemcov voliti, kaznovati s tem, da mu kot industrijskemu odtegne dosedanja naročila za deželno kopališče na Dobrni.

Slovenske Matice 40. redni občni zbor bo v sredo dne 8. rožnika 1904. ob šestih popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Letos izstopijo iz odbora gg. Anton Bartel, Jakob Dimnik, dr. Karol Glaser, dr. Ivan Janežič, Ivan Majciger, dr. Mihael Opeka, Maka Pleteršnik, dr. Jakob Šket, Ivan Vilhar in Viljald Zupančič.

Clanom ljubljanskega Sokola. Redovne vaje za člane ljubljanskega »Sokola«, ki hočejo ob veselkolski slavnosti nastopiti v družbeni opravi, bodo, pričenjeni s prihodnjo sredo, dne 25. maja, vsako sredo od 1/4 do 1/10 zvečer v telovadnici »Narodnega doma«.

Slovensko umetniško društvo ima svoj občni zbor dne 4. junija t. l. ob polu 9. uri zvečer v gostilničnih prostorih »Narodnega doma«. I. Franke, predsednik.

Uradniško društvo. Piše se nam: Pozivno na notico v Vašem cenjenem listu z dne 18. t. m. glede zborov na Slovenskem uradniškem društvu na prošnjo nekaterih družbenikov drage volje izjavljamo, da ni bilo, kakor doslej, tudi pri zadnjem zborovanju našega društva nobenih debat politične vsebine, in da se že tekom let pri zborovanjih obravnava v obhod deželnih jezikov, ne da bi se temu od katerokoli strani ugovarjalo. Predsedstvo lokalnega odbora ter hraničnega in posojilnega konzorcija Slovenskega uradniškega društva v Ljubljani dne 20. maja 1904. — Jos. Pfeifer.

Ljubljanski Kovinarji priredejutri svoj majski izlet na Drenikov vrh. Ob pol 6. uri zjutraj zbirališče in zajutrek na vrhu »Narodnega doma«. Ob 6. uri odhod z ljubljansko društveno godbo, ki bo svirala po poti skozi Tivoli in po Rožniku na Drenikov vrh. Tam bo godzna veselica s petjem in godbo in razne druge zabave. Vstopnina 15 novčičev. Ob 10. uri odhod nazaj v mestu na vrt »Narodnega doma« in vrtni koncert do 1. ure popoldne, v kleti pa kegljanje. Vstopnine ne bo nič. V slučaju neugodnega vremena se vrši majski izlet drugi nedeljo. Koncert pa v areni vseeno od 9 ure naprej. Ker ima zveza velike stroške in je izplačala samo lausko leto podporo potujočim in brezposelnim ter vdovam itd. 110 630 K 40 vin, je upati od strani občinstva velike udeležbe.

I. ljubljanski šampanski klub. V gostilni na Tržaški cesti št. 1 »pri Kerčonu« bodo imeli svojo zaključno veselico dne 22. maja 1904. Začetek ob 3. uri popoldne.

Šišenski Sokol se udeleži na posebno povabilo pevskega društva »Ljubljane« prve poletne veselice pri Koslerju v nedeljo dne 22. t. m. v družbeni opravi.

Poročil se je danes gosp. Fran Mašera, suplent na c. kr. višji realki v Gorici, z gospodčino Ido Zarlijevo iz Ljubljane. Čestitamo!

Pošta v Dolu pri Zalogu se je poverila gospodki Minki Levec.

Trgovina pri žabi. Gospod Sajevic, strastni klerikalec in trgovec v Sori pri Medvodah, še vedno ni napisal nameravanega in pomenljivega napisa na svojo hišo: »Trgovina pri žabi«. Ljudje voglobijo, zakaj da ni tega še storil. Pa je vendar jasno; kupčija z žabami je namreč sedaj pri kraju. Ali napis bi bil vendar le primeren, ker se malo možiček tako napenja in napihuj, kakor smo brali v berilu o žabi, ki je hotela volunaka postati. Da pa ne bo mislil naš Sajevic, da smo mu Bog v kako sovražni, povabil ga moramo tukaj očitno, da je v zadnjem času postal silno pojzen in prijazen, bolj kakor žid. Vsemu je dobro, otroci in stare babe, možje in žene, kar leže in gre da bi le kaj specjal iz svoje štacune. Bodite pa zagotovljeni g. Sajevic, z vso svojo vsljivostjo in hlinjenjo prijaznostjo ne zvabite značajnih Sorakov nikdar več čez prag svoje štacune.

Velika vrtna veselica v prid zgradbe brvi in naprave pota s Potokov řez Savo na Dobravo se vrši na binkoštni pondeljek na vrhu in v gostilničnih prostorih g. Muleja na Potokih pri Javoriku z različnimi igrami in predstavami. Ob 3. uri popoldne odhod do brvi in otvoritev iste, ob 4. uri začetek raznih iger in predstav, zvečer prosta zabava s plesom. Ker je ta brv zelo priljubljen,

turistom, ki pridejo z Bleda skozi Vintgar, gredo lahko naravnost z Dobrave řez brv v Žirovnicu na železnično postajo ali pa naprej na Stol in pa tudi obratno. Pot, ki je zelo romantična, gre preko Save in posebno z brvi, katera je vsa nad vodo v skale udelana, je krasen razgled po deročih valovih. Od obeh strani pa je lepa pespot skozi šumo in po travnikih. Prične se pri goštinstvih g. Muleja na Potokih, kjer se dobi dobra pijača in tudi razna jedila ob vsakem času. Od te gostilne se v pol ure lahko pride do slapa »Vintgar«. S to potjo otvorilo je »Slovenian društvo občinstvu zopet krasno naravno lepoto in prikrajšalo marsikateremu turistu nadležno dolgo pot na okrog. Na svidenje torej planinci in prijatelji narave v ponedeljek na Potokih!

Prodaja plemenskih prasičkov jorkširske pasme v Novem mestu. Ta tork po Binkoštih, 24. t. m. se bodo na sejnišču v Novem mestu prodajali tudi prasički jorkširskega plemena, izognjeni v postajah, ki so se ustanovile po Dolenskem. Opozorjam na to priliko vse živorejce in jih vabimo k nakupu tega plemena, ki je priznano dobro za rejo.

Izpred okrožnega središča v Novem mestu. Anton Ježnikar je bil 8. aprila leta 1904. načelničev počitnik, ko so šli od nabora iz Kostanjevice fantje takoj težko ranjen, da je vsled zadobljenih udarcev umrl. Te težke poškodbe sta mu prizadajala Janez Pavkovič in Miha Preskar. Temen je bil tudi Janez Penca. Tepil so se Orehočani in Jablančani. Priča France Kržišnik, mesar v Kostanjevici, ki ima gostilno, pove, da so napadeni fantje prišli k njemu in ga pravili, da jih varuje. Prvi, ki je bil k njemu prišel, je bil ubiti. Kmalu nato so Orehočani res prišli, a on jih ni hotel sprejeti. Orehočani so imeli običajno harmoniko s sabo. Ko so se fantje razšli, so se oboji še pozdravili, a naenkrat se je pričel prepričin tepež. Orehočani se morali bežati, a se kmalu vrnili s koli in s temi pobili Ježnikarja. Bilo je 6–7 fantov. Janez Pavkovič je bil obsojen na 1½ leta težke ječe, Miha Preskar pa na 8 mesecev težke ječe. Čebole je ukral Jožef Eržen v družbi nekega Žnidaršča v Mandeljnih, Petru Kovaču pa vzel par črevjev vrednih 8 K. Obsojen je bil na 1½ mesecev ječe. — France Blatnik iz Višnjej je 26. aprila t. l. Nežo Černe udaril z gnajnimi vilami po glavi, Jožetu Černetu pa prizadjal razen več liahkih telesnih poškodb, težko telesno poškodbo z udarcem vil na roki, kajti zlomil mu je laktnico. Preprič se je začel radi nekega kanala, kojega je točen omenjen dan na skledo Černeta naredil. Blatnik je bil obsojen na 4 mesecev ječe in v plačilo 10 K za holečine. — Radi tatkine je točen Anton Košir, star je 17 let, doma iz Globeli pri Sodražici. Služil je v Podklancu za hlapca in izmakinil iz omarične male svote denarja. Obsojen je bil na 3 mesece.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem središču: 1. Janez Šnedič, sploh »Tomažkova« mlinarski hlapec iz Kokrice, je v Naklem meseca sušca 1902 svoji gospodinji izmakinil iz zaklenjene zgorenje kamre knjižico kranjske hranilnice z vlogo 526 K ter dal dvigniti po svoji sestri Heleni, omoženi Gorenje, dinarjarjevi ženi sveto 450 K. Helena Gorenje je, kakor sama priznava, dobro vedela, da ni knjižica bratova last in da si jo je on nepoštenu potom prilastil. Dvigneni denar je izročila bratu. Upala je, da ji bo on kaj za pot dal, a ni prejela ničesar, ker ni imel drobiža. Sodišče je oba obdolženca krivim spoznalo in obosido Janeza Šnedice na pet mesecev težke, s postom poostrene ječe, sestra pa na 6 tednov ječe. 2. France Močnik, hlapec, rojen v Ovčišču, je dne 12. malega travnata t. l. povodom prepričila, ker je Anton Kern zamahnil z nožem proti njemu, tega prijeti za roko, v kateri je držal nož in ga z njegovim lastno roko sunil proti njegovemu desnemu stegnu. Obsojen je bil na 2 mesecev ječe. 3. Anton Eržah in Jožef Meršol, tešarja, Janez Brodar, krojaški pomočnik in Jožef Dobre, posestnik, so dne 29. sušca t. l. pred taborsko podružnico, v kateri se je vršila služba božja in pred katero je držal nož in ga z njegovim lastno roko sunil proti njegovemu desnemu stegnu. Obsojen je bil na 2 mesecev ječe. 3. Anton Eržah in Jožef Meršol, tešarja, Janez Brodar, krojaški pomočnik in Jožef Dobre, posestnik, so dne 29. sušca t. l. pred taborsko podružnico, v kateri se je vršila služba božja in pred katero je držal nož in ga z njegovim lastno roko sunil proti njegovemu desnemu stegnu. Obsojen je bil na 2 mesecev ječe. 3. Anton Eržah in Jožef Meršol, tešarja, Janez Brodar, krojaški pomočnik in Jožef Dobre, posestnik, so dne 29. sušca t. l. pred taborsko podružnico, v kateri se je vršila služba božja in pred katero je držal nož in ga z njegovim lastno roko sunil proti njegovemu desnemu stegnu. Obsojen je bil na 2 mesecev ječe. 3. Anton Eržah in Jožef Meršol, tešarja, Janez Brodar, krojaški pomočnik in Jožef Dobre, posestnik, so dne 29.

V zadruži je sedaj do 400 oseb, a to niso samo moški, temveč tudi ženski pari, pri tudi samci in same.

* Kdo je rešil Dunaj Švedov in Turkov.

Klerikalni dnevnik "Vaterland" je pisal zadnji četrtek: "Kaj je že Dunaj v teku stoletij vse dosegel z molitvijo! Ko je Dunaj za časa švedskega navalja molil s svojim cesarjem Ferdinandom III. ter si je z Marijo in po Mariji izprosil čudezno pomoč, da je bil rešen sovražnika, ki se je pomikal že do Korneburga ter je prva krogla že padla na dunajski tlak. Marijin kip „Na dvoru“ je večni spomin te izvenredne pomoči. In ko so pred 220 leti Turki oblegali Dunaj preklečalo je mnogo Dunajčanov in Dunajčankov noč in dan pred prvi. Rešnjim telesom ter so prosili Mater božjo za pripričanje in pomoč. In zopet je Mati božja pomagala. Kar je takrat Dunaj z molitvijo dosegel, tega se spominja krščanstvo celega sveta vsake leto z obhajanjem Marijinego godu."

— Drugi dan pa je privedil župnik Lambert Schott z Dunaja romane k grobu sv. Leopolda v Klosterneuburg ter je tam pridigoval o sv. Leopoldu.

In isti list "Vaterland" je prinesel po-

ročilo o tem romanju, kjer pravi: "Na

zgodovinski podlagi je pridigal pokazal,

kako je Leopold nebesa iskal ter jih

tudi našel . . . Kolikokrat je prišla s

tega hriba pomoč, tako za časa turške in švedske nevarnosti."

— V čigavo pomoč pa naj sedaj pravi katolički veruje? Najbrže imajo pač edino

zaslugo sablje po poljskih junakov.

* Kako nastanejo "zanesljiva" poročila z bojišča.

Specjalni poročevalci milanskega lista »Corriere della Sera« opisujeta življenje in delovanje tistih mož, ki so jih razna uredništva odposlala na bojišče, ki pa jih japonska vlada sploh ne pusti iz Tokia. Biljardna sobana v »Imperial Hotel« v Tokiu še ni imela nikoli tako lepih časov, kakor sedaj. Od zjutraj do zvečera, pa tudi od večera do jutra je dvorana polna ljudi in dima. Tudi je videti zastopnike vseh dežel in narodnosti, v najbolj fantastičnih, deloma tudi vojaških opravah. Vsak pa ima v ustih gorečo pipo, tako da bi neznane lahko mislili, da je to družba konjerec, farmerjev in iskalcev zlata. Toda to so že žurnalisti, ki pa jim mora človek dajati naslov »vojni poročevalci«. Bojišča seveda še nobeden izmed njih ni videl, razen zeleno bilardne mize; nobenih drugih krogov in granat, kot slonokošene krogote. Od časa do časa pridrije v sobo natakar ter zakliče: »K telefonu! In tedaj se hipoma izprazni dvorana, in par minut pozaceje stoji cel bataljon vojnih poročevalcev v odmenjeni jimi sobi ministra zunanjih zadev, da sprejmejo »najnovejša poročila z bojišča«, ki jih ima ministrstvo rezervirana za javnost. In nato napišejo poročevalci svojim listom iz te depeše tako drzne podrobnosti, pustijo fantazijo tako bujno delovati, da jih mora japonska vojaška cenzura, ki vse to prečita, občudovati.

* Hipnotizirana poštarica.

Poštarica v Zuranju (Ogrsko), vdova Bela Lessenyi je brzojavila 24. januarja t. l. preiskovalnemu sodniku v Rabu, da je bilo v poštni urad vlomljeno in iz blagajne ukradenih 1600 K. Poštarica je preiskovalnemu sodniku izjavila, da jo je ropar napadel, ji zamašil usta in dočim je ona vsled tega omedile, je ropar vlomil v blagajno ter pobral denar. Med škontriranjem blagajne je preiskovalni sodnik izrekel poštarici sum, da se tu ni izvršil rop, temveč je denar poneverjen. Poštarica je v začetku tajila, potem pa priznala, da je sama denar poneverila ter si potem izmisliла roparsko povest. Pri glavnem razpravi pa je poštarica tajila zločin ter tudi tajila, da bi splet bila kaj priznala. Ako govorji zapisknik drugače, si je treba to tako razlagati, ker je bila vsed večnevnega zasiševanja popolnoma izmučena in brez volje ter je vsled tega vsemu pritrdila, kar jo je preiskovalni sodnik vprašal. Trije zdravniki psihiatri so konstatirali, da je oboženka histerično zmedena ter zelo nagnjena k hipnozi. Sodišče obeh inštanč je poštarico tudi oprestilo, češ, da to, da je zločin obstala, še ni dokaz, da ga je tudi izvršila.

* Ljudje prežvekovalc.

Vojški zdravniki Preszlich poročajo zadnji številki »Wiener Medizinische Wochenschrift« o dveh ljudeh, ki jih je on preiskal ter se prepričal, da sta prežvekovalca. Bolinka po kratkem času vračata hrano iz želodca v usta, jo znova zgrizeta ter jo šele potem prebavita. Eden teh bolnikov je kmečki sin, ki že devet let prežvekuje. Kaj je vzrok tej nenavadni bolezni, o tem si zdravniki še niso na jasnom.

Pobožnost. V neki višji dekligliki šoli v Berolini si je prizadeval katehet, da razloži učenkam pojem »pobožen«. Končno je vprašal:

»Kako tedaj imenujemo človeka, ki si prizadeva, da bi opustil svoje napake ter začel Bogu dopadljivo živeti, da bi prišel enkrat v nebesa?« — »Streber!« je bil odgovor.

* **Vrhunec ženske emancipacije.** Slezisko-moravski »Tagesbote« je prinesel te dni slednji inserat: »Gospodinja v ugodnih razmerah si išče sodruga za življenje. Isti mora biti gospodinjsko vzgojen ter dobro poučen v šivanju in negovanju otrok. Premoženje je postranska stvar.«

* **Za boljšo plačo.** Slaboplani minister gre k predstojniku in prosi, da bi mu povisili plačo. »Plač?« reče predstojnik, »mislim sem, da delate za duše?« »Vsekakor,« odgovori ubogi mož; »pa duš ne morem jesti, in ako bi jih treba bilo za eno kosilo veliko takih, kakršno imate vi?«

* **Obe hiši v Zvonarskih ulicah** sta bili danes oblastveno zaprti. To je na vratih nabito, pred hišama pa stoji straža.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. maja. Vlada je sklenila, da naj gre samo finančni minister Böhm-Bawerk v Budimpešto, da pojasni delegaciji finančno stran novih armadnih kreditov. Ministrski predsednik Körber je včeraj obdeloval grofa Osvalda Thuna, da pridobi veleposestnike, danes pa je v ti zadevi tu vitez Jaworski.

Dunaj 21. maja. Afera poljskega poslanca Waleskega je vzhrok, da je bil sedaj njegov pravni zastopnik dr. Oton Frischauer na šest mesecev suspendiran.

Dunaj 21. maja. Socialna demokratična stranka je sklenila, da začne po celi državni polovici veliko agitacijo proti novim vojnim kreditom.

Dunaj 21. maja. »Reichspost« javlja, da je došel na nižjeavstrijsko učiteljstvo poziv, naj se učitelji oglase za službe na Poznanjskem v svrhu germanizacije Poljakov. Ker na Poznanjskem manjka nemških učiteljev, jih iščejo v Avstriji.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 21. maja. Namestnik Aleksejev poroča o katastrofi japonske mornarice po podatkih ruskega admirala v Port Arturju: V nedeljo dne 15. t. m. so prišle tri japonske oklopnice in tri križarke pred Port Arthur, od koder so krenile na vzhodno stran. Postavile so se v bojno vrsto, ko je naenkrat pod tretjo oklopno nastala eksplozija.

Oklopica se je ustavila in se nagnila na desno. Na pomoci sta ji prihiteli dve križarki. Posrečilo se je, da je ladja zadržala spet ravnotežje. Zdaj se je približala druga japonska oklopica. Naenkrat je pod to oklopno nastala silna eksplozija, tako kakor pod »Petropavloskom«, in ladja se je v eni minutu potopila. Zadela je bila ob mino. Tretja oklopica je odpula. Poslal sem 16 torpedov, da bi sovražnika vznemirjale, in spremil jih je »Novik« (Op.: Izvod iz Port Arturja torej ni zapt), a ker se jim je približalo pet japonskih križark, so se naše ladje umaknile v pristan, ne da bi imele kako izgubo. Japonsko brodovje je potem odšlo in peljalo poškodovano ladjo s seboj. V pondeljek so prišle tri japonske torpedovke na lice katastrofe in so zbežale, ko se jim je približal »Novik«. Troje japonskih torpedovk so ruske obrežne baterije poškodovale.

Petrograd 21. maja. Slučaj je nanesel, da je vest o katastrofi, ki je zadela japonsko mornarico, došla sem ravno na carja 36. rojstni dan. Ko se je razvedelo, kaj se je zgodilo, je bilo vse mesto pokonci in je na tisoče ljudi prijevalo carju ovacije. Časopisje uvažuje v polni meri ta dogodek. »Rus« pravi, da je

vsled te katastrofe postala prevlada Japonev na morju dvomljiva. Čim bodo ladje »Cesarevič«, »Retvisan« in »Pobeda« popravljene, kar je v kratkem pričakovati, bo rusko brodovje močnejše od japonskega in admiral Togo se bo moral umakniti. Sicer pa Rusija nima samo brodovja, ki je v Aziji, Japonska pa izgubi s svojim brodovjem — vse. Nesreča, ki je zadela »Petrovovska«, je sedaj maščevana Ravnko ko so Japonci mislili triumvirati, ko so njihovi zaveznički proslavljeni vojni ženj Japoncev, ravnko v tem času jih je zadela ta silna katastrofa. Prvič, odkar traja vojna, vlada v Tokio žalost, Rusija pa se lahko veseli obrata, ki se je zgodil na bojišču.

Petrograd 21. maja. Čuje se, da je bila japonska armada, ki jo vodi general Kuroki, poražena in se je po velikih izgubah moralna umakniti. Oficijelno ta vest še ni potrjena. Petrograd 21. maja. Admira Skrydlov v Bezobrazovu sta se dne 20. t. m. iz Karbina odpeljala v Vladivostok.

Berolin 21. maja. Japonske kolone so prišle že blizu do Mukdena. Dve japonski diviziji sta zaprli Kuropatkino pot, da se ne more umakniti na Mukden.

London 21. maja. General Kuropatkin je sklenil, da pošlje 70.000 mož na polotok Liao-tong, da osvobode Port Artur. Ker je v zadnjih dneh došlo mnogo topničarjev in kozakov na bojišče, začne Kuropatkin ofenzivo. Japonci so tudi velevažni Hajcen zapustili; sudi se, da pride blizu Hajcena do bitke.

London 21. maja. »Daily Telegraph« poroča iz Njučvanga, da so Rusi s spremnimi manevri obšli Japonce in njih vzhodno stran spravili v tako neugoden položaj, da so se morali v naglici umakniti na Fen-hvančeng. Po zadnjih vesteh so Rusi Japonce južno do 20 vin., da je morala drugi in tretji dan dozdevno vsled padajočega živega ter ugodnega oficijelnega poročila o stanju letine v Cislitvani pasti za 20 do 30 vin., včeraj pa se radi na novo prihajajočih poročil o suši spet povpeti za 20 vin. V tako razburjeni dobri žanijo borzijanci, priporočati pa bi bilo, v takem času kupčij ne sklepati, ker navadno vedejo do neprijetnih razočaranj. Doslej namreč se je še vedno pokazalo, da je prihajajočim vsakojakin vremenskim poročilom, ter vsled tega premenjajočim se kurzom, pripisovati kolikor najmanjšo važnost — saj kurzi sami s svojimi velikimi skoki kažejo, da tavači diktatorji kurzov v temi ter se niti ne potrudijo, ustanoviti si zdrave podlage — saj v tem tiči marsik lep zaslužek zanje.

London 21. maja. Japonci so gospodarji precej velike proge mandžurske železnice. Brzojav je pretrgan. Vojaška brzojavna zveza s Port Arturom funkcijonira še, a Japonci čitajo s pomočjo indukcijskih aparativov vse brzojavke.

London 21. maja. Iz Njučvanga se poroča, da je došlo tja že kach 3000 Rusov.

London 21. maja. »Daily Telegraph« javlja, da so močni japonski oddelki na potu proti Mukdenu, da bi Rusom zaprli povratek.

Izjava.*

»Slovenec« je objavil v št. 107 z dne 11. maja t. l. pod naslovom »Notranjske novice« dopis, v katerem tudi omenja, da bodo imeli pristojne šolek oblasti v kratkem priliko preiskati, če so resnične govorice, ki se razširijo po Knžaku o ravnanju nadučitelja Dragotina Česnika do podrejenega učiteljstva.

Podpisane g. Česniku »podrejene učiteljice odiočno obsojamo omenjeni dopis ter izjavljamo, da nimamo nikakega povoda pritoževati se glede ravnanja g. nadučitelja na pram nam. Nasprotno si štejemo v dolžnost javno priznati, da je gosp. D. Česnik napram učiteljstvu povsem nepristranski in kolikor mu službene dolžnosti pripisujemo obziren šolski vadž.

O vesima imata dokajšen krog odjemalcev, zato ima tudi z dnevi višjo ceno, čeprav le neznačno. Nasprotno pa je oktober-kurz v tekočem času fluktiral od 5^{85/59} na 5^{35/36}, 5^{72/73}, 5^{40/41}, 5^{30/31}, 5^{61/62}, 5^{64/65} — čemur je zopet dalo divergujoč vremensko poročilo povod. Ogrsko poročilo namreč trdi, da je tudi oves trpel vsled suše, mnogo, sevede le ponekod, vsled toče, ki je baje napravila na Ogrskem na žitnih rastlinah do 1 milijona kron škode.

Moka še vedno trpi pod malim konzumom — vzlje temu pa se je priklopila žitni tendenci tekočega tedna ter naznanila svetu poviške, ki naj bi vplivali oživljajoče na trgovino — žal, da s prav malim uspehom.

Kava. V najbljžji pričudnosti pričakujemo vzorcev in cene nove Santoskave, iz česar bomo razvideli, v koliko so bila poročila o kakovosti istinita. Vsekakor bodo prve pošljivje novega blaga drage, kar je tudi ob sebi umljivo. Cene za točno blago so trdne.

Spirit notira nespremenjeno. Druga roka je ceno robo skoraj razprodala, vsled česar se bodo morali reflektantje spriznjaziti z mislio, da bodo koncedirali višje cene rafinerij.

Petrolej notira tudi nespremenjeno. Male proste množine za maj so še hitro po starih cenah v denar.

Riž tendira trdneje ter utegnemo imeti proti koncu kampanije dokaj zvišane cene.

Sladkor. Pogajanja radi kartela se živahn nadaljujejo. Surovina ten-

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Žitni trg je stopil v znamenje barometra. Približno v dvamesečni, takoreč brezkupčijski dobi ni in ni bilo dobiti vzrokov, ki bi kakorkoli oživili trg — vladala je vsespolna rezerviranost. Mlini in drugi konzumentje so počasi razmotavali zaključke iz znane drage dobe za časa nastalega konflikta na vzhodu, do novih kupčij zato niso mogli pa tudi niso hoteli imeti interesa, ker jih je februarjska divja hoda preveč ostrala. V zadnjih dneh šele je bilo zapaziti nekoliko zanimanja za večje partie blaga, da bi pa te ne šle preveč pomeni iz trga in da bi borza sploh prisla spet do veljave, poiskati, četudi iz trte izviti, je bilo treba motivov, ki bi hi-poma oživili žitno kupčijo, drvili eene sempatije ter tako vsaj nekaj partij z dobrim denarjem spravili s trga — in tu je borzijancev zopet dobrodošel barometer. Ta barometerski maneuver ni nič novega, poraja se v sedanjem času vsakega leta vedno — vedno pa se je še pokazalo, da je špekulacija na tej podlagi — brez podlage. V tekom tednu se je povpel barometer do veljave ter drvil cene kvišku in navzdol, kakor da je od sedanje male suše ali ali močne res vsa letina odsivna — in vendar je pomen vremena, predvsem suše, za nadaljnji razvoj le prav neznačnega pomena, kajti prvi dež ovreže na vladno vse drzne špekulacije — zidane na suši.

Pšenica je od zadnjega poročila skokoma drvila kvišku, se povspela za maj-kurz od 7^{95/96} na 8^{12/13}, padla spet na 8^{12/13}, in notirala včeraj 8^{25/26} — še bolj pa je divjal oktober-kurz, ki se je dvignil v par dneh od 7^{96/97} na 8^{65/66}, padel na 8^{33/34} ter notiral včeraj 8^{58/59}, čisto naravno, ako tvori premislo barometer, je izvajati konsekvence predvsem za novo letino. Hočes nočes morala je tudi efektivna pšenica varirati v notacijah; dvignila se je kar naenkrat za 20 vin, da je morala drugi in tretji dan dozdevno vsled padajočega živega ter ugodnega oficijelnega poročila o stanju letine v Cislitvani pasti za 20 do 30 vin, včeraj pa se radi na novo prihajajočih poročil o suši spet povpeti za 20 vin. V tako razburjeni dobri žanijo borzijanci, priporočati pa bi bilo, v takem času kupčij ne sklepati, ker navadno vedejo do neprijetnih razočaranj. Doslej namreč se je še vedno pokazalo, da je prihajajočim vsakojakin vremenskim poročilom, ter vsed tega premenjajočim se kurzom, p

MATTONI-JEVA
GIESSHUBLER
naravna alkalična kiselica najboljša namizna in okrepujoča pijača preskušena pri kašlu, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri katarih v sapilih. 6-4

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večjih Specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Mlad mož

išče službe posojilničnega uradnika, in je obenem zmožen voditi pvensko društvo. — Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“. 1447-2

Bernardinskega psa

10 mes. starega, velikega, z dolgo dlako proda pekovski mojster Cizaj v Ljubljani, Vodmat, Zaloška cesta.

Nova, zidana hiša v Radomlju

katera stoji blizu šole in cerkve se takoj proda. 1460

Naslov pove upravnštvo, Sl. Nar.!

Takoj ali za avgust se odda na Dolenjski cesti pri „Ribiču“ v prvem nadstropju

dvoje stanovanj

z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo in drvarnico. — Najemščina 110 gld. 1421-3

Novopohištvo

politirano — se takoj proda.

Poizve se na Karlovske ceste štev. 8. 1453-2

Velika, lepa hiša

s stanovanji v neposredni bližini drž. železnice, s 14 strankami, s patentom za gostilno in trgovino z mešanim blagom in z velikim vrtom se iz proste roke takoj ceno proda. 1382-3

Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Pravým pokladem pro všecky, kdo pochouzením v mládí onemocněl, jest výtečné dílo. Dra Retaua Šeboechrana. České vydání po 80kr. vydané německém. S 27 následky těchto nepravosti trpí, na tisíce lidí všeč dnu tomu své uzdravení. Ize je dostat u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierley, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakoziv v každém knihkupectví.

Podpisani gremij naznanja, da smejo biti trgovine na binkoštno nedeljo odprte do 12. ure opoludne.

Gremij ljubljanskih trgovcev.

Natečaj.

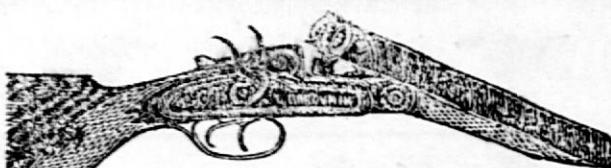
Telovadno društvo „Tržaški Sokol“ razpisuje mesto telovadnega učitelja.

Plača po dogovoru. — Nastop službe 1. septembra t. l. Ponudbe je poslati na društveni odbor. 1406-4

Esence

prve, neprekosljive kakovosti, za izdelovanje likerjev, žganja, vseh špirituoz in jesih pašijam kamorkoli. Velikanska prihranitev, neverjeten uspeh zajamčen. 700-11 Zanesljivi specialni recepti.

Ceniki in prospekti gratis in franko. Karel Philip Pollak tovarna za esence v Pragi. (Pošteni; spretni zastopniki se iščajo.)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroskem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strele po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predejane stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvirovajo. Vse puške so na c. kr. preskuševalnicu in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastonj. 20

Kdor hoče s slastjo jesti .. in dobro prebavljeni .. naj užije požirek rastlinske grenčice

„FLORIAN“

odlikovana na mednarodni razstavi za živila in zdravstvo v Parizu z zlato svinčijo in diplomom.

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ Poskusite! v Ljubljani. 5-115

Triumph-štidelna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakovrsni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in največji izdelek. Največja prihranitev goriva. Specjaliteta: Štidelna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti doposlanji namki. 543-25

Tovarna za štidelna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin. Wels 18. Gorenje Avstrijsko.

Ta lekarna obstoji že čez 300 let.

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 1478 priporoča in nameča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potnina kušaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 2

Filialka: Resljeva cesta štev. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, solskih zvezkov, bilježnic, črnilla itd.

Dimidnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole. Nastenske tabele za Črnivecovo računico.

Solske knjige za ljudske šole.

Molitvenike v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem blagovnemu otroku.

Z več tisoč zahtvalnicami pošiljka diskretno za 90 h v avstr. znakih gospa

A. Kaupa, Berlin. S. W. 220 Lindenstrasse 50

1000 kron ako je goljufija!

Brezkrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preohitem bl

Mala prodajalnica

se da v najem s 1. avgustom
t. I. v Vegovič ulicah štev. 12.
Poizve se ondi. 1432-2

Pijte Klauerjev "Triglav"
najzdravejši vseh likerjev.

Pozor
mizarji, tesarji
in stavbeniki!!

V novi lesni trgovini na-
sproti c. kr. drž. železnice
se prodaja les na drobno
po spodaj zaznamovanih
cenah. 1801-3

	Smrekov les			Mecesnov les		
	iz Koroške in Gorenjske			iz Koroške in Stajerske		
Deske	I.	II.	III.	I.	II.	III.
Debelina	ena	cola		ena	cola	
			vin.			vin.
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
4/4	10	8	7	15	13	10
5/4	12	11	10	20	18	16
6/4	15	14	12	24	22	19
7/4	18	16	15	28	24	29
8/4	20	18	16	40	30	26
9/4	—	—	—	54	34	22
Remelini						
6/6	36	32	26			
7/7	52	45	42			
8/8	72	62	56			
10/10	110	100	90			
23/33	—	16	—			
50/60	—	19	—			

Fileri od $\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{4}$ à čevelja K — 54.
Trami $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{10}{12}$, " " — 70.

Tovarna pečij

ustanovljena 1888.

Založnik zveze c. kr. austrijskih državnih uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opakarska cesta,
Veliki stradon 9.

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprirostejših.

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotske cesionis, itd., kar tudi stedilnik in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvezban. 909-8

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdo hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-11

Ustje (Češko)

Niste več odvisni

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. — 70	253 črk fl 2·40
90 " " 85	354 " 3·—
127 " " 120	468 " 3·60
140 " " 160	640 " 5·—
211 " " 2·—	809 " 6·—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevik tip, graverska dela. Dunaj I, Adlergasse 7
Zastopniki se lučijo. Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte

cenovnik o vskrovstnih štampilih. Najnoviji stroji za numeriranje, šablone, kleče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vzbodenim tiskom. Preše za vzboden tisk. Klišei po vsemi predlogi, moderni monogrami in zobi za perilo, solidno izvršeni

in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16. Cenovniki zastonj. 76-26

Kolo za dame

dobro ohranjeno, se proda.

Kolizejske ulice štev. 10, I. nadstropje, vrata 146-148. 1439 2

„Škrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Irstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 H. za pol leta 3 H. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačno številko na ogled!

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoraj v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti vsake vrste izpuščajjem zlasti proti kroničnim bljajem in paraz. Izpuščajem, dale proti rdečici na nosu, ozbilnim, potenu nog, luskancem na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi **40 odstotkov lesneg kotrana** in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Pri neozdravljenih poltnih bolezni se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo. Kot blsje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkritivo kosmetično milo za venitvenje in kopanje za osakdanje raba služi

Bergaujevo glicerinovo-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano.

Cena komadu vsake vrste z navzdolim cuparja 70 V.

Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izključno Bergerjevo kotranova mila in pazite na poleg stojčajo varstveno

G. Hell & Comp.

znamko in na predstojecih firmih podpis G. Hell & Co.

na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomo na Dunaju 1883 in zlato svetinja na svet. razstavi v Parizu 1900. Za osebe, ki kotranovega duha ne marajo ali ga ne morejo prenatisati, izdelujemo iz brezbarvnega sličenega kotranovega antrazolna mila, ki jih prodajamo pod označilom Hellova antrazolna mila (bela kotranova mila).

Glavne vrste so: Antrazolno milo po 5 in 10 odstot. antrazolno barakovo milo, Antrazolno žvepl. milo, antraz. žveplomčeno milo, antraz. glicer. toaletno milo. Antrazolna mila so se vsele zdravniške preizkušnje posebno oblašča proti izpuščajem in nečistosti polti. Vsele so stane 60 V.

Naprodaj v lekarnah in zadevnih trgovinah.

Glavna razpošiljalnica:

G. Hell & Comp., Dunaj I, Sternsgasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan Leutek, M. Mardetšek, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 630-10

Kogar nadleguje kašelj naj poskusi kašelj ublažujoče in veleokusne

Kaiser-jeve

prsne bonbone.

2740 notarsko overovljene spricoveljane za gotov vseh pri kašlju, hričavosti, katarju in zasilitenju.

Zavrnite, kar se vam ponudi drugega! Varujte se pred! Le pravi z varstveno znakom "tri jelci".

Zavoj 20 in 40 vln. 2780-29

Zalcgo imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagali Milana Leuteka v Ljubljani in pri Ubaldu pl. Trnkoczyu v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Varstvena znamka.

Zahtevajte pri nakupu

E. SPEIL

mehanik.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdo hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-11

Dobiva se povsod!

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Trgovski prostori

z opravo za trgovino z mešanim blagom se dajo pod tako ugodnimi pogoji za več let v najem.

Trgovina je ena najstarejših v trgu, daleč naokoli poznana in vedno dobro obiskovana, kjer je prometa na leto 100.000 krov.

Kje? pove iz vladnosti upravn. "Slov. Naroda" 1435-2

Iz proste roke se prodaja lepo posestvo

nasproti železniške postaje, obstoječe iz hiše, hleva, prodajalne, gostilne, kmetije, vozov, konj in vseh potrebskih.

Natančna pojasnila daje gospod Iv. Pušnik v Sapjanah, pošta Ježane (Istra). 1356-3

Stalen zaslužek

dobi več spretnih zastopnikov za življensko zavarovanje pri neki tukajšnji občenosti, solidni in dobro vpeljani zavarovalnici. Tudi začetniki se sprejemajo pod tako ugodnimi pogoji, ter se po dokazu njih sposobnosti v najkrajšem času tudi stalno namestijo.

Ponudbe je pošiljati pod naslovom "Soliden zastopnik" na upravnštvo "Slov. Naroda". 1413-2

Rudolf Kirbisch slaščičarna v Ljubljani

Prinjoča: vsak dan sladoled, ledeno kavo in ledeno čokolado.

Prodaja se tudi nova lepa steklena omara (nastavek).

V druge roke se odda "Das interessante Blatt" in "Leipziger illustr. Zeitung". 1063-6

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifom.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja na do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1903 je bilo 4737 ljudi. Od zagonjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa dve uri vožnje. Od 1. maja vsak dan omnibus k vsakemu vlaku proge Zabok-Krapinske toplice, k postaji Rogatec k dopoldanskemu vlaku. — 30° do 35° R (37° do 43° C) gorke akratotermje, ki eminentno uplivajo proti protinu, misljeni in členski revni in njih posledičnim boleznim, pri ihšiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, separativne kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potlinice (sudariji), masaže, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in nedrige restavracije; stalna topliška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekti in pojasa posilja 1058-7 kopališko ravnateljstvo.

Prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, leseni in železni zatvornic za okna in prodajalnice

G. Skrbic
Zagreb, Ilica 40
priporoča 467-9
svoje priznane solidne, točne in cenene proizvode.
Ceniki zastonj in franko.

Milijone dam in gospodov uporablja "Feeolin".

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni "Feeolin" najboljše lepotilo za pol, lase in zobel! Najbolj nesnažen obraz in najgrša roke zadobjijo takoj aristokratsko finost in obliko po uporabi "Feeolina". "Feeolin" je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vrake na obrazu, ogrol, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi "Feeolina" brez sledu izginejo. — "Feeolin" je najboljše sredstvo za snženje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešivost in glavine bolezni. "Feeolin" je tudi najnaranavnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdo uporablja redno "Feeolin" mesto mila, ostane mlad in lep. Misce zavezujemo takoj povrtni denar, ako ne boste popolnoma zadovoljni s "Feeolinom". — Cena za 1 komad K 1—, 3 komadi K 2-50, 6 komadov K 4—, 12 komadov K 7—. — Poštnina pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštnem povzetju 40 h več. — Razpoložljivo glavno skladišče **M. Feith, Dunaj VI.**, Mariahilferstrasse št. 45.

Nadalje se dobiva tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

Prodaja se največja, enonadstropna hiša št. 51, pri "Kraljiču".

v Št. Vidu nad Ljubljano, ob državni cesti, oddaljena 5 minut od kolodvora, z gospodarskimi poslopiji, ledencico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je staro gostilno), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema K. Meglič v Ljubljani, Rimská cesta št. 20; ustremene informacije se dajejo istotam vsak dan od 12. do 2. ure popoldne.

1313-12

1465-1

Velik lokal za trgovino

na vogalu Sv. Petra in Resljeveve ceste št. 3
se odda za avgustov termin.

Lokal se lahko predeli na dva manjša prostora.
Natančneje pri hišnem gospodarju.

1365-4

Naročajte izborne ljubljansko delniško pivo iz pivovaren v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz vsemoga reda.

vejaven od dne 1. maja 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzen-feste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Kain-Reiffing, Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal Solno nad, Inomost, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Inomost, Monakovo (direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki Ob 7. ur 17 m zjutraj v Novemestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne: istotako, ob 7. ur 8 m zvečer v Novemestu, Kočevje PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni voz I. in II. razr.) Solnograd, Franzenfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. ur 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. ur 10 m popoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. ur 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzenfesta, Pontabla. — Ob 8. ur 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Beljaka, Celovec, Pontabla, čez Selzthal iz Solnograda in Inomosta čez Klein-Reiffing iz Steyra, Lince, Budejvice, Plzna, Marijine varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. ur 44 m zjutraj iz Novega mesta, Kočevja, ob 2. ur 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 7. ur 10 m zvečer. — Ob 10. ur 5 m ponocni samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 8. ur 49 m zjutraj, ob 10. ur 59 m dopoludne, ob 6. ur 10 m zvč. Ob 9. ur 55 m ponocni samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Nad 30 let obstoječa, živahna in večjega obsega trgovina z mešanim blagom v zvezi z gostilno na Gorenjskem se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z večjimi skladišči. — Hiša z dvema sobama in vinsko kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi prostori vred. — Pri hiši je vrt, gospodarsko poslopje, hlev i. t. d.

Naslov za ponudbe pove upravnštvo "Slov. Naroda". 1482-1

1482-1

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Za svojo dobro vpeljano in renomirano ter na jako živahnem prostoru mesta se nahajajočo 1461-2

gostilno

iščem pod ugodnimi pogoji spretnega gostilničarja na račun, česar soproga je dobra kuharica. — Odda se za 1. avgust. — Zahtevam nekoliko kavcje.

Ivan Škerjanc, gostilničar in posestnik Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 6.

Ponudbe ali natančne poizvedbe v prvem nadstropju pod navedenim naslovom.

Po visoki kralj. deželn. vlasti proglašena za zdravilno rudniško vodo

cista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša namizna piča.

ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša zdrevilna voda

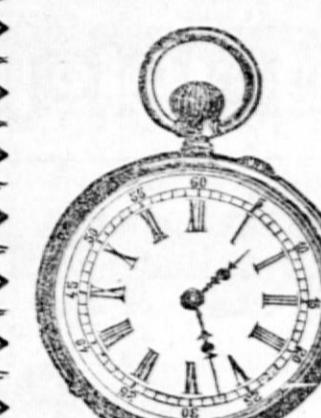
ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena in deluje nenadkriljivo pri bolestih želodca, pljuč, požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odlikvana s 13 zlatimi in srebrimi kolajnami.

"Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice"

Zagreb, Ilica št. 17. 487-28

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Primerna birmska darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov srebrnih in zlatih ur, primernih za birmska darila, po zelo znižanih cenah. Dalje imam prav cene moderne uhane, broške, zapestnice, longnon-verižice i. t. d.

Imam tudi veliko zalogu daril za poročence in sicer namizno opravo in različne druge ekskraske iz kina- in pravega srebra.

Šivalne stroje „SINGER“ in druge, tudi take za pletenje.

Slavno občinstvo vladno vabim na ogled in obilni obisk. — S spoštovanjem

479-20

Fran Čuden

trgovec in urar

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti franciškanskega samostana.

Filialka:

Mestni trg, nasproti rotovža.

Ceniki gratis in franko.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdn in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaka stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

282-27

Dobra kuharica

je izšla spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Kako ste pač
dosegli tako
lepe, zdrave
zobe?

O. SEIDL-ovo kosmetičko ustno vodo

ki higijensko deluje na zobe in ki je naprodaj po
vseh boljših trgovinah v steklenicah po 1 K.

Kdo hoče ohraniti svojo
elegantno in stanovitno obutev
naj rabi le:
GLOBIN
najfinejše čistilo za vsako
usnjato obutev. 855—15
Naprodaj povsed!

Edina tovarna: Fritz Schulz jun., Akt.-Ges., Eger i. B. u. Leipzig.

! Strmeli bodete!

ako si ogledate -----

novosti novodošlega - - - - damskega perila in spodnjih kril (juponov)

najsolidnejše izvršitve iz svile in lusterja.

Nizke cene! Nikogar se ne sili, da kaj kupi!

Na blagovljeno ogledovanje najvjudnije vabi

Anton Šarc v Ljubljani

špecialna trgovina za belo perilo

Sv. Petra cesta štev. 8.

1391—3

Tovarna za kruh in pecivo KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebih in štrucah po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva,
biškotov in suhorja.

163—8

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2/6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higienski transportni vozovi za kruh in pecivo.

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša
tvrdka

Copicev za pleskarje, sobne
slikarje, zidarje in
mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za
vozove.

Emajline prevlake,
pristne, v posodicah po 1/8, 1/4,

Jantarjeve glazure
za pôde. Edino trpežno in
najlepše mazilo za
trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega,
brezbarvnega in barvastega za
pôde; najcenejše in najboljše.

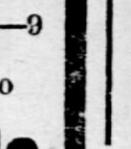
Rapidola, pripravnega za vsa-
kovrstne prevlake.

Brunolina, za barvanje narav-
negaleša i pohištva.

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN LJUBLJANA.

Ustanovljeno 1. 1832.

**Mehanik
Ivan Škerl**
stanjuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižji ceni.
Bleščke in v to stroku
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
In ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke jo vedno na izvršenju.
Vsakešna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse more se
spremljuje in znamenjuje. Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnica
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
šteditnih ognjišč
najpristojnejših kakor tudi najfinješih,
z žito medijo ali mesingom montiranih
za obklade z pečnicami ali kuhinji.
Popravljanje hitro in po ceni. Vnana
naročila se hitro izvrši.

A. KRACZMER zaloga
klavirjev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
priporoča
popolno
zalogo
kratkih
klavirjev,
mignonov in
pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in kom-
orni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
Br. Stengl, c. kr. dvorna zača-
teljitev na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršuje se
podlaganje z usnjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najcenejše.

Modni kamgarn.
Loško sukno.

Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago
za moške obleke

po najugodnejši ceni
priporoča

R. Miklauc
Ljubljana 23
Špitalske ulice štev. 5.

Najnižje cene

Preobleke

Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

* **Vodno zdravilišče** Najlepša gorska lega, milo pod-
nebje zavarovano proti vetru.
Zmerne cene. Začetek sezije 15. maja. Navodilje ravnateljstvo zdravilišča.
Popolno vodno zdraviljenje, solnene kopeli, suhovroča zračna zdrav-
ljaj, kopeli z ogljenčevim kislinom, masaža, gimnastika in električna zdraviljenje.
912—8 Zdravniški vadja: U. M. Dr. Rudolf Raabe.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendlt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-črn blešč in ohranja
usnje stanovitno.

Fernolendlt-loščilna mast za svete čevlje, ki se po njej
lepo svetijo in usnje konzervira.

Fernolendlt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
kože (Kid) usnje, chevreau, gamsovo,
šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
nepremodljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

Dobiva se povsed. C. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.

Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Darila za birmo!

Največja zaloga zlatih, srebrnih, tula, jeklenih in ni-
kelnastih ur za gospode in dame, ki se vsled velike mno-
žine predajajo od dnes naprej po znatno znižanih
cenah in pod garancijo.

1367—4

Friderik Hoffmann

Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Priporoča tudi najboljše franceske stenske, mizne
in budilne ure najnovejše sestave in oblike.

Popravila se solidno in točno izvrše.

Pozor! Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najno-
vejše vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
muničije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katera izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroku spadajoče naročbe
in poprave točno, solidno in najcenejše.

Z velesplošanjem

4—21

Fran Sevcík

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Iustrovlan cenik se pošilja na zahtevo zainteresiranih.

Selitev zobotehniškega ateljeja.

1374—4

Zobozdravnik

Avgust Schweiger

Vljudno naznanja preselitev zobozdravniškega ateljeja iz hotela „Stadt
Wien“ (pri Maliču)

v Perlesovo hišo v Prešernovih (prej
Slonovih) ulicah št. 5, II. nadstropje

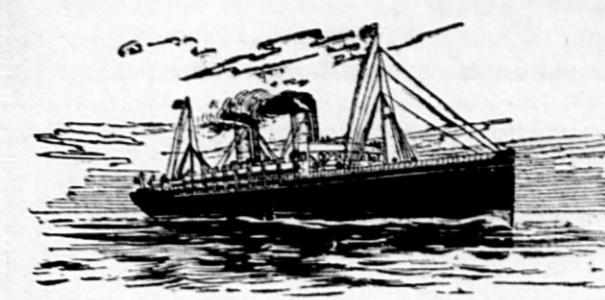
poleg novo zidané mestne hranilnice

z opombo, da je novi atelje moderno opremljen ter z najnovejšimi
sredstvi založen; da se delajo plombe v zlatu in porcelanaste plombe,
krone, mostnine in cela zobovja v zlatu in kavčku ter sploh vsakojaka
zobotehnična dela pod poroštrom izvršujejo.

Ordinacija od 12. maja 1904

od 9.—12. in 2.—5. ure,
ob nedeljah in praznikih od 9.—12. ure.

Oblastno koncesionirani
dekliški zavod
 v zvezi z razširjenim nadaljevanjem in gospodinjsko šolo gospa A. KRYZANOWSKA. Šoli je priklopljen
 učni zavod za ženska štivalna dela gospa L. Müller.
 na Dunaju, I., Franziskanerplatz 5.
 Poučujejo izkušene učne osebe. Vesto, zvesto gojenje in nadzorstvo. Francosinja in Angleščina v hiši. Prospekti
 in reference na razpolago.
 Za reference: gospa prof. okr. šol. nadzornika Zupančičeva. 1315 - 5

Vozne karte TRST - NEW YORK
 in na vse štacije Severne Amerike
5 krov ceneje
 nego pri vsaki konkurenčni liniji: te
 daj Ljubljana-New York K 135 s pro-
 sto hrano in pijačo ter 100 kg. prost
 prtljage pričenši že od Ljubljane.

CUNARD LINE. !Amerika!

Prihodnji odvod iz Trsta:
 Parnik PANONIA 28. maja.
 Parnik ULTONIA 11. junija
 in pozneje vsakih 14 dni. Odvod iz
 Ljubljane dan preje zvečer. — Vozne
 karte in pojasnila pri glavnih agenturah
 „CUNARD LINE“

F. Nowy, konces
 glavni agent
 Ljubljana, Marijin trg 1.

Stanje hran. vlog 31. marca 1904

K 5,628.041'18

Telefon 185

Kmetska

Rezervni zaklad 1. januarja 1904

K 82.838'41

posojilnica ljudljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 v novi lastni hiši
 na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
 obrestuje hranilne vloge po **4½%**
 brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
 posojilnica sama za vložnike.

Posojila po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
 ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od
 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.

Poštne hranilnčne urade št. 828.408. 905-8

„ANDROPOGON“

(Iznajdilec P. Herrmann, Zgernja Polškava)

je najboljše, vsa priznava prekaša-
 joče sredstvo za rast las, katero ni
 nikako sleparstvo, ampak skozi leta z
 nenavadnimi vspehi izkušena in zajam-
 cena neškodljiva tekočina, ki zabranjuje
 izpadanje las in odstrani prah.

Značilno je, da se pri pravilni rabi
 že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast
 las, kakor tudi brade, in imajo novo zrash-
 lasje pri osivelih zapet svojo nekdanjo
 naravno barvo — Mnogoštevilna prizna-
 nja. Cena steklenice **3 K.**

Dobi se v vseh mestih in večjih kra-
 jih dežele.

Glavna zaloge in razpoložljavev
 v Ljubljani pri gospodu

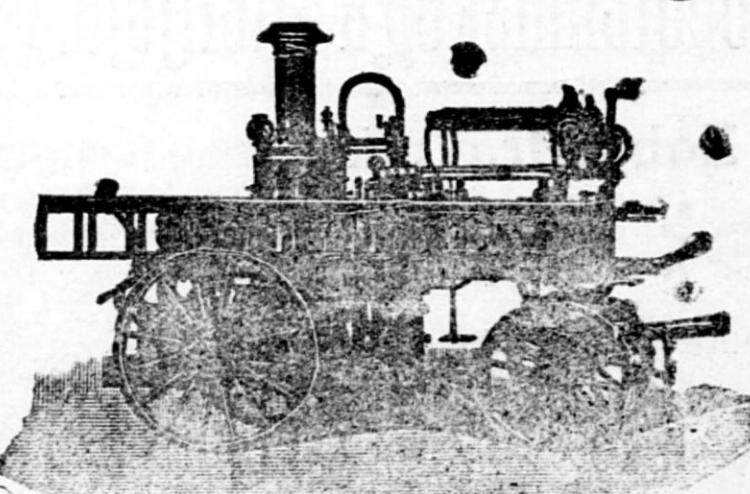
Vášo Petričić-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Ten-
 kóczy, A. Kane, E. Sark v Ljub-
 ljani in g. A. Kant v Kranju.
 Dobiva se tudi v Novem mestu v
 lekarji pri „Angelju“.

Preprodajci popust. 12-20

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s
 Smekalovimi brizgalnicami

in sicer: S. I. počastno diplomo za izboljšanje parnih- in motor-
 brizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih
 brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL

ZAGREB

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi,
 pasov, sekirič, sesalk in gospodarskih strojev.

7-11

AVGUST REPIČ

sodar 22
 Ljubljana, Kolezijske ulice 16
 (v Trnovem)
 izdeluje, prodaja in popravlja
 vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.
 Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
 (tik glavne prodajalne
 na voglu).

Največja zaloge

klobukov

najnovješte facene.

• Nizke cene. •

Prodaja na drobno in debele.

Centni brezplačno.

Odlikovan
 z zlato medaljo
 na razstavi v Parizu
 1. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
 v zalogi vse v to stroko spadajoče
 predmete lastnega izdelava.

Voda ljudljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarske
 zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Glavna trgovina:

Stari trg štev. 21.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiliške:

Glavni trg 6

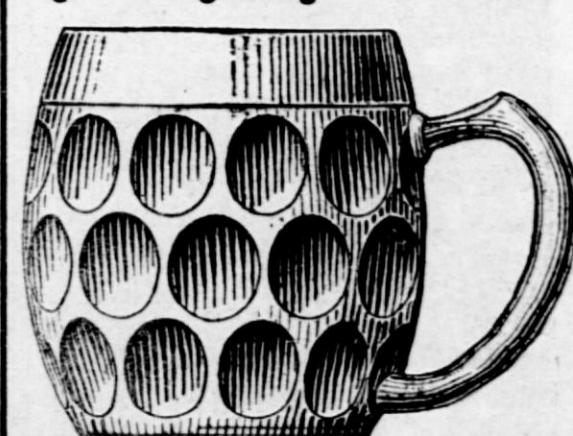
in

Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

Gostilniška in kavarnarska
 namizna posoda
 po najnižjih cenah.

Lesna trgovina naprodaj!

Protokolirana firma, dobro uvedena, z velikim prostorom za les
 in s kolaricami (šupami), pisarno in delavskim stanovanjem, v bližini
 kolodvora.

Na vprašanja odgovarja:

1459-1

HUBERT GALLE, Kamnik na Kranjskem.

Zdravilišče Toplice

na Dolenjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Toplice 38° C. Kopalna in pitna zdravljenja s posebnim učinkom pri protinu,
 trganju, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih bolezni. Veliki kopališki basini,
 oddeljene kopeli in mahovnate kopeli. Udobno opravljenje sobe za tuje, igralne
 in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobre in cene restavracije.
 Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila daje
 kopališko upraviteljstvo.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Najvišje odlikovanje razstave kopališč DUNAJ 1903. Velika zlata svetinja in časten znak razstave.

Varaždinske toplice

Železniška postaja, pošta in brzov

ob zagorskih železnicah (Zagreb-Čakovec).

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelec,
 žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrini in kosteni v
 členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih
 boleznih, boleznih v kolkih itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih
 boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofelnih, angleških bolezni, kovnih diskraziyah,
 n. n. pri zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje

pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu

in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komforom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z
 mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprt; sezona traja od 1. maja
 do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba,
 katero oskrbujejo člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pritakajo siherni dan omnibus geste. Tudi so

na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbištvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekti

in brošure razpošilja zastonj in poštne prosto

oskrbištvo kopališča.

Zadnji teden!

Loterija zaklada cesarice Elizabete

pod najvišjim pokroviteljstvom

Nj. c. in kr. Visokosti gospoda NADVOJVODE FRANCA FERDINANDA.

Glavni dobitek v vrednosti 915-11

100.000

kron, dalje dobitki po **10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.600, 1.000** K itd., vsega skupaj **7000** dobitkov.

Ena srečka velja 1 krona.

Srečke se prodaja v Ljubljani — v Ljubljanski kreditni banki in v bančnem podjetju J. C. Mayerja.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta

železolivarna

strojna in ključavničarska delavnica
 se priporoča slavnemu občinstvu in prečastni duhovščini v izdelovanju
 vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev
 izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginjnih naprav,
 napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemi
 v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litiga in kovanega železa in sier:

grobne križe, kotle, peči, vrtne klopi, mize, stebre, trombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sier: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenja za vrtne ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago,
 vse pa po primernih tovarniških cenah.

D. SERAVALLI

Ljubljana x Slomškove ulice štev. 19 x Ljubljana

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporoča se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo **cementnih cevi**. 250-18

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okrasih, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školjke, okraski za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasli, korita za svinjake itd. se nahajajo vedno v zalogi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

* Delo okusno in solidno z garancijo. *

Cene po dogovoru nizke. Postrežba točna.

Kranjsko društvo v varstvo lova.

VABILO

XII. rednemu glavnemu zborovanju

ki bode

dne 28. maja t. l. ob 8. uri zvečer

v restavraciji pri „MALIČU“.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo za 1. 1903.

2. Poročilo revizijskega odbora.

3. Volitev štirih odbornikov.

4. Volitev revizijskega odbora za 1. 1904.

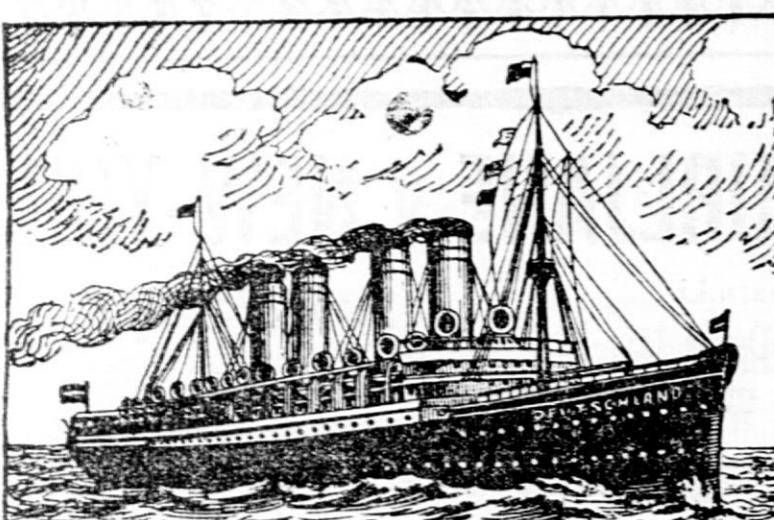
5. Posebni predlogi.

1383-2

Samostalni predlogi za glavno zborovanje se morajo naznani najmanj osem dni poprej pri društvenem odboru.

V Ljubljani, 14. maja 1904.

Odbor.

Preje
gld. 105.

Ravno ista
vožnja in
postrežba
kakor preje.

Sedaj
gld. 70.
Zelo znižane
vozne cene v
Ameriko.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California i. t. d. toliko više, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerikā Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 K are na moj naslov: 2282-28

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Karol Kavšeka Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

priporočata:

Pristne amerikanske
kosilne stroje, stroje
za preobračanje in
grabljenje mrve

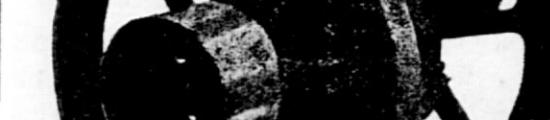
iz tovarne Mac Cormick iz Chicago,
najboljše in najnovejše, kar se
dosedaj dobi.

Novi motorji na bencin
amerikanskega in an-
gleškega sistema
izdelki prve vrste, za rokodelce
in kmetije.

Najnovejša vratila,
mlatilnice, trijerji, či-
stilnice za žito in
sploh vse stroje za
poljedelstvo.

Najboljše blago!
Nizke cene!

Ceniki zastonj na razpolago.

FR. P. JAZjec

urar

Ljubljana

Stari trg št. 28.

Nikelasta remontoar

ura od gld. 1.00.

Srebrna cilinder rem-

ura od gld. 4.-

Ceniki zastonj in franko.

Milostiva gospa!

Blagovolite zahtevati
moje najnovejše

Vzorce
svilnatega blaga
franko.

Henrik Kenda

v Ljubljani
Mestni trg št. 17.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zolišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prasek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tia itd. — Velika zaloga najfinjejšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solj za kopel.

Oblasti, konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenk sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnana naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija →

Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij., angleških, italijskih tovarn.

Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priprema svojo veliko zalogo

gotovih

oblek za

gospode in

dečke,

topic in

plaščev

za gospe,

nepre-

močljivih

havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših

uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Specialna obrt za gradbe iz betona,

želez, betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER ○ ○

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.

G. kr. deželnosodno zapriseženi zvedenec in cenilec.

235-18

Izvršitev nadzemeljskih
in podzemeljskih zgradb LJUBLJANA

Dalje stopnice, reser-
varje, mostove, водне in
kanalizacijske naprave,
čistilne naprave za kap-
nico, utrjevanje kleti
proti talni vodi, prosto
stojče masivne stene,
cementna dela vsake
vrste.

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-22

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,

salone in gospodske sobe,

Preproge, zastori,

modroci na vzetni,

zimnati modroci,

otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

* Josip Makovec *

Založnik

državnih

zveze c. kr. avst.

uradnikov . . .

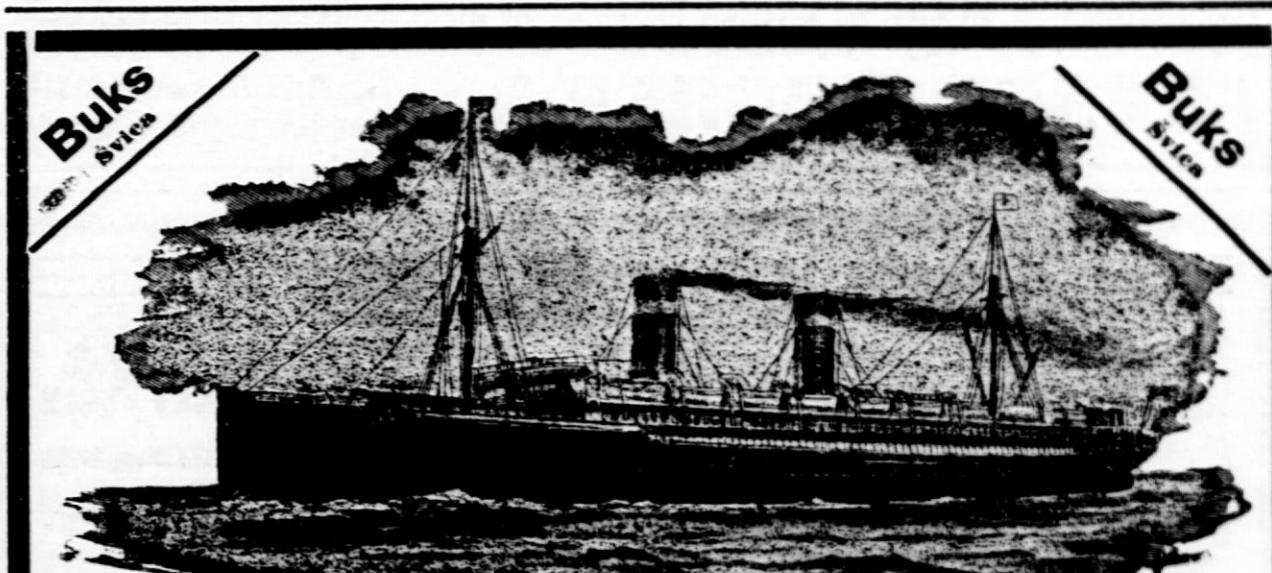
slikarski in pleskarski mojster
c. kr. državne železnice.

LJUBLJANA, Kolodvorske ulice 6.

Najzanesljivejša izvršitev vseh del, ki spadajo
v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega sli-
karstva in slikanja napisov.

Specialist za fladranje, lesne imitacije
in moderno slikanje sob. 1327-3

Zaloga vseh vrst firneža, laka in bary.

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo gl. 64.

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.

„All' right Patner!“ Ako hitič na Buks, tam se boš vozil

1155-8 zanesljivo le 6 do 7 dni!

Vsa natančnejša pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS KAIZERJA (za vso Švico)

IVAN BIHELJ
v Buksu (Švica).

Buks (Švica).

Ustanovljena 1847.

